



Zpráva
**o životním prostředí
v kraji Hl. m. Praha**

2022

Zpracovala

Česká informační agentura životního prostředí

Celková redakce

L. Hejná a E. Koblížková

Autoři

L. Baránková: kap. 4; E. Čermáková: kap. 3, kap. 6; P. Lepičová: kap. 2, kap. Metodika hodnocení trendů a stavu; J. Mertl: kap. 1, kap. 8; J. Pokorný: kap. Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí (z podkladů zpracovaných a poskytnutých Magistrátem hl. m. Prahy); J. Přech: kap. 5; M. Rollerová: kap. 7; V. Vlčková: kap. 1, kap. 9.

Mapové výstupy

V. Dastychová: zpracování map kap. 1, kap. 4; K. Horáková: zpracování map kap. 2, kap. 3, kap. 7, kap. 8.

Mapový podklad je vytvořen na základě dat ArcČR 500 v. 3.0. Tematický obsah je vytvořen z dat poskytnutých institucemi uvedenými jako zdroj dat u jednotlivých map.

Autorizovaná verze

© Ministerstvo životního prostředí, Praha

ISBN 978-80-7674-088-4

Vydala

Česká informační agentura životního prostředí

Moskevská 1523/63, 101 00 Praha 10, info@cenia.cz, <http://www.cenia.cz>

Praha, 2023

Obsah

Data a jejich dostupnost.....	4
Souhrnné hodnocení trendů a stavu.....	5
1. Charakteristika kraje	7
2. Ověduší	9
2.1. Emisní situace	9
2.2. Kvalita ovzduší	11
3. Voda	13
3.1. Jakost vody	13
3.2. Vodní hospodářství.....	15
4. Příroda a krajina.....	18
4.1. Využití území	18
4.2. Ochrana území a krajiny	20
4.3. Natura 2000	21
5. Lesy.....	22
5.1. Druhová a věková skladba lesů	22
5.2. Těžba dřeva	24
6. Zemědělství.....	26
6.1. Ekologické zemědělství.....	26
7. Průmysl a energetika.....	27
7.1. Těžba nerostných surovin.....	27
7.2. Průmysl	29
7.3. Spotřeba elektrické energie	31
7.4. Vytápění domácností.....	32
8. Doprava	34
8.1. Emise z dopravy	34
8.2. Hluková zátěž obyvatelstva	36
9. Odpady	38
9.1. Produkce odpadů.....	38
10. Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí	40
Metodika hodnocení trendů a stavu.....	49
Seznam zkratk	53

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou počínaje rokem 2015 (tedy počínaje zprávami o životním prostředí v krajích ČR za rok 2014) každoročně zpracovávány na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR se zabývají charakteristikou stavu a vývoje životního prostředí v jednotlivých krajích ČR, jejich aktuálními problémy, aktivitami a projekty ke zlepšení životního prostředí v kraji. Představují významný podklad informací pro politické činitele, odborné pracovníky státní a veřejné správy, i pro širokou veřejnost na národní a regionální úrovni.

Zpracováním těchto zpráv je pověřena Česká informační agentura životního prostředí. Zprávy jsou zveřejněny v elektronické podobě (<http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>).

Data a jejich dostupnost

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou zpracovány na základě resortních a mimoresortních dat dostupných pro daný rok hodnocení.

Vzhledem k systému získávání a zpracování dat nejsou některá data pro indikátory dostupná v době uzávěrky těchto zpráv.

Využití území bylo vyhodnoceno dle souhrnných dat katastru nemovitostí a databáze CORINE Land Cover vytvořené pomocí metod dálkového průzkumu Země. Metodika pořizování dat z těchto dvou zdrojů se liší, a proto výsledky nejsou zcela srovnatelné, dohromady ovšem poskytují komplexní a navzájem se doplňující informaci. Katastr nemovitostí představuje evidenční stav parcel a databáze CORINE Land Cover představuje krajinný pokryv, avšak s tím omezením, že minimální velikost mapovací jednotky 25 ha může v důsledku generalizace poněkud zkreslit podíly jednotlivých kategorií.

Ovzduší – Emise – Data za rok 2022 jsou předběžná vzhledem k metodice sběru dat a jejich vykazování.

Průmysl – IPPC – Zařízení, která spadají do režimu IPPC (integrována prevence a omezování znečištění, z angl. Integrated Pollution Prevention and Control), jsou velké průmyslové a zemědělské podniky, výrobci potravin a krmiv, provozovatelé skládek, spaloven atd., které jsou definovány v příloze č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Pro provoz těchto zařízení je nutné integrované povolení, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení. Integrovaná povolení reagují na aktuální situaci v zařízeních, proto při změně technologie či právních předpisů dochází k přezkoumání a případně změně integrovaného povolení. Data týkající se IPPC v těchto zprávách jsou aktuální k 31. 12. 2022.

Vytápění domácností – Způsob vytápění domácností byl zjišťován ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021, data jsou aktuální k půlnoci z 26. na 27. 3. 2021.

Hluková zátěž obyvatelstva – Data k hlukové zátěži byla pořízena v rámci 4. kola strategického hlukového mapování, které se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, kdy je ČR jako členský stát EU povinna pořizovat strategické hlukové mapy a navazující akční plány. Strategické hlukové mapy se pořizují v pravidelných pětiletých cyklech nebo i dříve, dojde-li k podstatnému vývoji hlukové situace v posuzovaném území, data 4. kola strategického hlukového mapování odpovídají hlukové situaci v letech 2018–2022. Strategické hlukové mapy se pořizují pro hluk v okolí stanovených hlavních silničních komunikací, hlavních železničních tratí, hlavních letišť a v aglomeracích s počtem obyvatel nad 100 tisíc.

Odpady – Zdrojem dat je Informační systém odpadového hospodářství MŽP (ISOH). Zpracovatelem dat je CENIA. Pro výpočet indikátorů na obyvatele byl použit střední stav obyvatelstva ČR dle ČSÚ.

Souhrnné hodnocení trendů a stavu

Tematický celek / Indikátor	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Ovzduší				
Emisní situace				
Kvalita ovzduší				
Voda				
Jakost vody*				
<i>Kvalita vody ve vodních tocích</i>				
<i>Kvalita koupacích vod</i>				
Vodní hospodářství*				
<i>Připojení obyvatel na vodohospodářskou infrastrukturu</i>				
<i>Spotřeba vody z veřejného vodovodu</i>				
Příroda a krajina				
Využití území				
Ochrana území a krajiny				
Natura 2000				
Lesy				
Druhá a věková skladba lesů				
Těžba dřeva				
Zemědělství				
Ekologické zemědělství				
Průmysl a energetika				
Těžba nerostných surovin				
Průmysl				
Spotřeba elektrické energie				
Vytápění domácností				
Doprava				
Emise z dopravy*				
<i>Emise CO₂, N₂O</i>				
<i>Emise NO_x, VOC, CO, PM</i>				
Hluková zátěž obyvatelstva				

Odpady				
Produkce odpadů				

* Z důvodu rozdílných trendů časových řad, ze kterých vychází konstrukce indikátoru, je uvedeno hodnocení dílčích (elementárních) indikátorů.

1. Charakteristika kraje

Hl. m. Praha se nachází v centrální části Česka (Obr. 1.1) a je přirozeným historickým centrem, z čehož vycházejí faktory utvářející stav životního prostředí kraje (Tab. 1.1).

Většinu území Prahy zaujímá Pražská plošina (Brdská oblast), na severovýchod Prahy zasahuje Středolabská tabule (oblast Středočeská tabule), Obr. 1.2. Charakteristickým tvarem reliéfu Prahy jsou rozsáhlé říční terasy, které utvářela v historické minulosti řeka Vltava se svými přítoky. Reliéf kraje je značně členitý, nejvyšší bod se nachází ve Zličíně (399 m n. m.), nejnižší bod v Suchdole (177 m n. m.).

Území Hl. m. Prahy je odvodňováno řekou Vltavou a jejími přítoky do Severního moře.

Klimaticky spadá celé území Prahy do teplé podnebné oblasti (Obr. 1.3).

Tab. 1.1

Hl. m. Praha v číslech, 2022

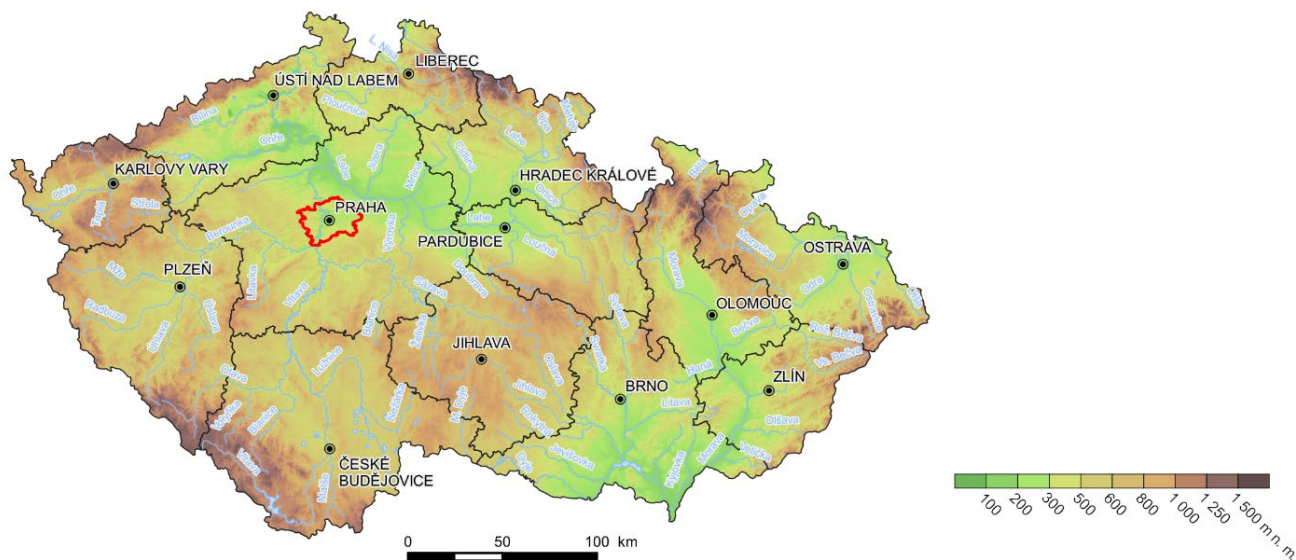
Krajské město	Praha
Rozloha [km ²]	496
Počet obyvatel	1 357 326
Hustota zalidnění [obyv.km ⁻²]	2 735
Počet obcí*	1
Z toho se statutem města*	1

*k 1. 1. 2022

Zdroj dat: ČSÚ

Obr. 1.1

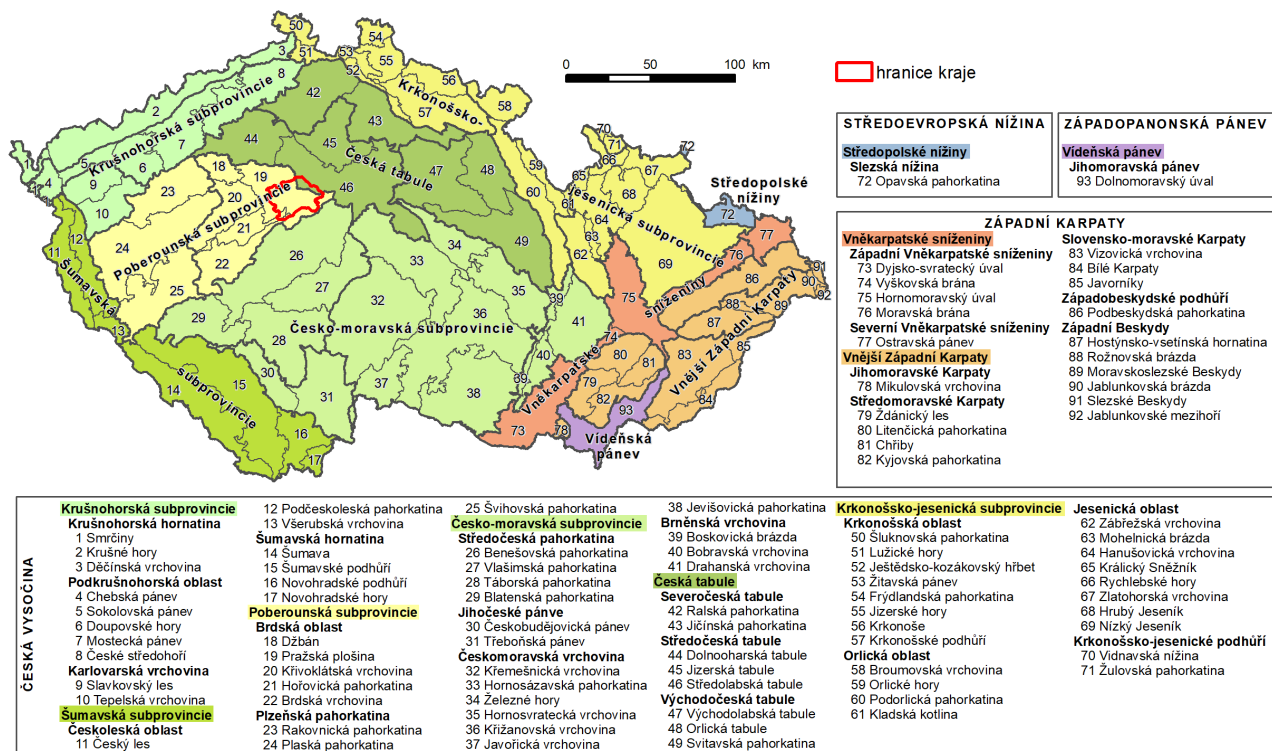
Přírodní podmínky



Zdroj dat: CENIA

Obr. 1.2

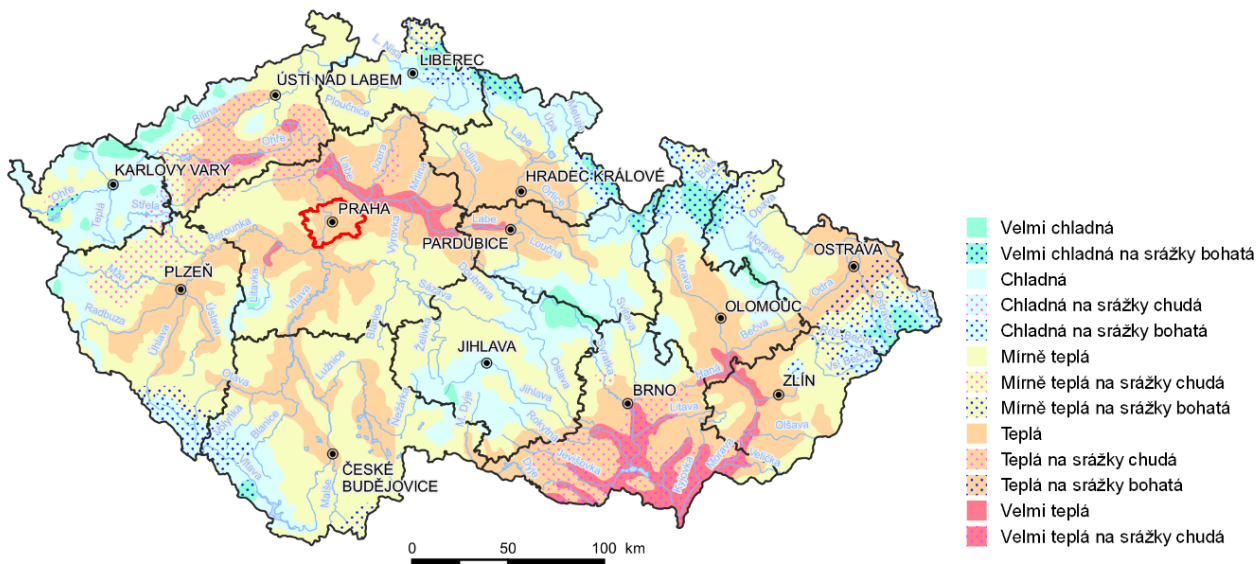
Geomorfologické členění



Zdroj dat: MŽP

Obr. 1.3

Klimatické oblasti



Zdroj dat: VÚKOZ, v.v.i.

2. Ovzduší

2.1. Emisní situace

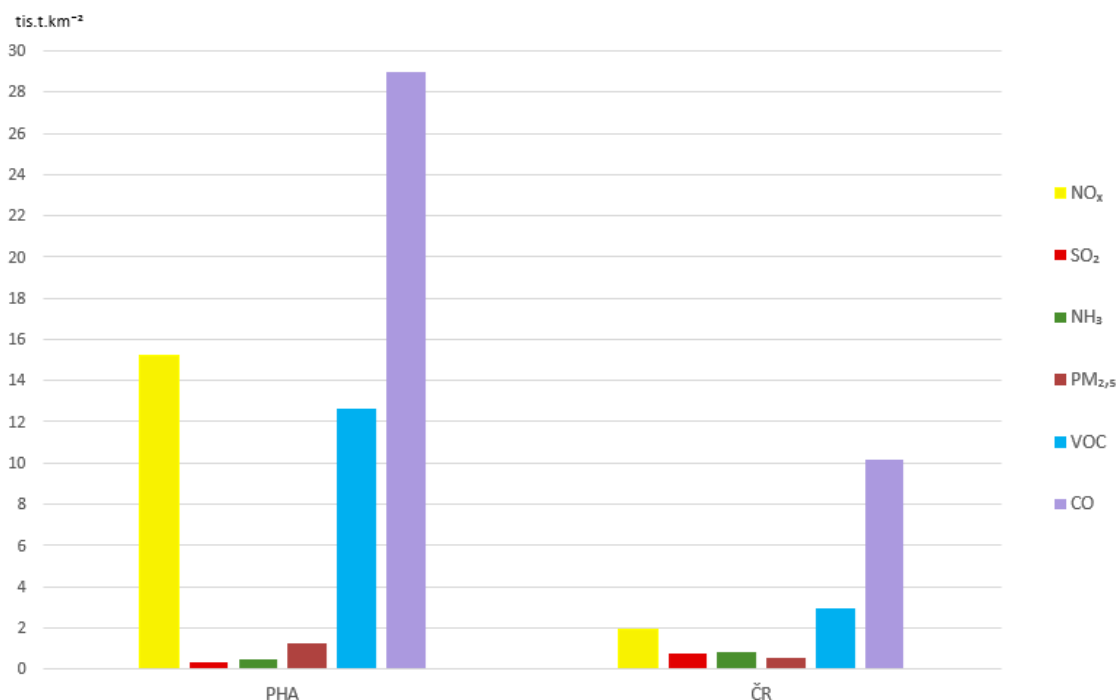
Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Vývoj emisí znečišťujících látek v Hl. m. Praha byl v období 2005–2022¹ mírně rozkolísaný, celkově však emise mají klesající dlouhodobý trend, avšak ve střednědobém a krátkodobém horizontu trend PM₁₀ vykazuje spíše stagnaci nebo i růst. Největší pokles emisí v dlouhodobém horizontu byl evidován u emisí SO₂ o 92,7 % (což je největší relativní pokles emisí ze všech krajů i polutantů). Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území (měrné emise) v Hl. m. Praha v roce 2022 dosahovaly opět nejvyšších hodnot vzhledem k ostatním krajům (Graf 2.1.1), což souvisí především s vysokou dopravní zátěží a hustotou osídlení. Měrné emise v Hl. m. Praha jsou v porovnání s ostatními kraji u látky VOC čtyřnásobné, u NO_x dokonce osminásobné.

Graf 2.1.1

Měrné emise znečišťujících látek [tis. t.km⁻²], 2022



Data pro rok 2022 jsou předběžná.

Zdroj dat: ČHMÚ

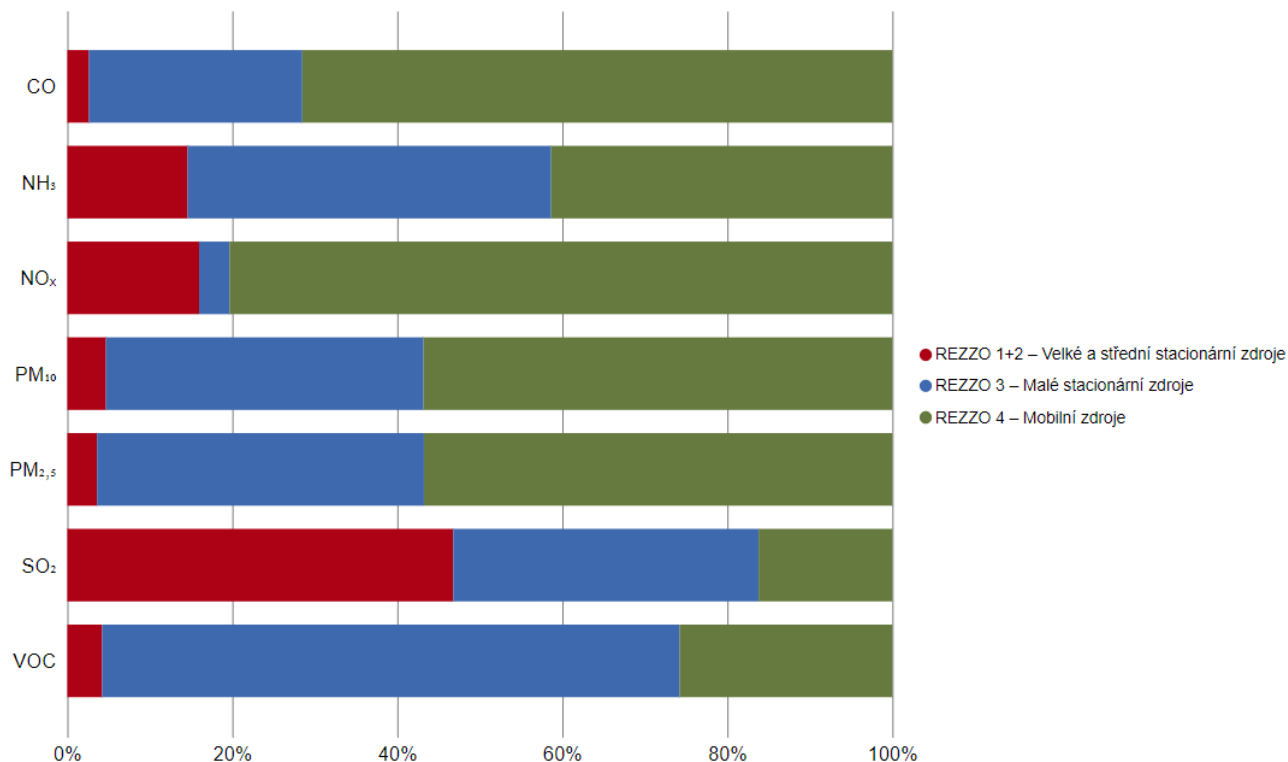
Zdroje znečištění ovzduší v Hl. m. Praha v roce 2022 byly velmi rozdílné od ostatních krajů, což je dáno specifickým charakterem hlavního města. Zdrojem znečišťujících látek jsou především doprava a lokální zdroje tepla (Graf 2.1.2). Vliv průmyslových a energetických zdrojů na kvalitu ovzduší v Hl. m. Praha dlouhodobě klesá. Přes významný podíl plynofikace zůstávají zejména v okrajových částech města významným zdrojem znečištění ovzduší lokální topeniště (hlavně křbová kamna). Emise NO_x (7,6 tis. t)

¹ Data pro rok 2022 jsou předběžná.

pocházely převážně z mobilních zdrojů (80,3 %), stejně jako emise CO (14,4 tis. t celkem; 71,5 % z dopravy). Hl. m. Praha je jediný kraj, kde emise PM₁₀ (0,9 tis. t celkem; 56,8 % z dopravy) a PM_{2,5} (0,6 tis. t celkem; 56,7 % z dopravy) pocházejí převážně z dopravy. V případě emisí SO₂ (pouze 0,2 tis. t) byly zdrojem hlavně velké a střední stacionární zdroje. Emise VOC (6,3 tis. t) a NH₃ (0,2 tis. t) pocházely především z malých stacionárních zdrojů. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2022 příliš neměnil, výjimkou jsou emise SO₂, kde se podíl velkých stacionárních zdrojů výrazně zmenšil.

Graf 2.1.2

Zdroje emisí v kraji [%], 2022



Data pro rok 2022 jsou předběžná.

Zdroj dat: ČHMÚ

2.2. Kvalita ovzduší

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Hl. m. Praha měla dlouhodobě z krajů ČR větší imisní zatížení, které je zásadním způsobem ovlivňováno silniční dopravou, v okrajových částech města rovněž i lokálními topeništi. Stav kvality ovzduší je vždy podmíněn aktuálními meteorologickými a rozptylovými podmínkami, které bývají zhoršené především v chladné části roku, a také charakterem reliéfu Pražské kotliny. V posledních letech však došlo k výraznému zlepšení kvality ovzduší. Dlouhodobě docházelo k překračování imisních limitů v kraji u ozonu a benzo(a)pyrenu. Podíly území s překročenými imisními limity pro jednotlivé polutanty se pohybovaly nad hodnotami krajského srovnání v jednotlivých letech (většinou několikanásobně), v závěru období došlo k výraznému zlepšení (Graf 2.2.1). V letech 2005, 2006 a 2016 byl překročen v Hl. m. Praha také imisní limit pro ochranu lidského zdraví pro roční koncentraci PM_{10} , podíl plochy nepřekročil 4 % území. Imisní limit pro denní koncentraci PM_{10} nebyl překročen pouze v letech 2015, 2016, 2019–2022. Imisní limit pro roční koncentraci $PM_{2,5}$ nebyl ve sledovaném období 2012–2022 ani jednou překročen. Každoročně byl překročen limit roční koncentrace B(a)P jako ve většině ostatních krajů, v krátkodobém horizontu však dochází k výraznému snížení plochy s překročeným limitem a od roku 2020 již nebyl limit pro B(a)P překročen. Mapování překročení B(a)P je však zatíženo největší nejistotou ze všech polutantů a velmi záleží na konkrétním umístění měřících stanic. Překročení limitu pro ozon se v jednotlivých letech velmi liší, protože jeho výskyt ovlivňují především meteorologické podmínky, v roce 2021 a 2022 již nedošlo k překročení limitu.

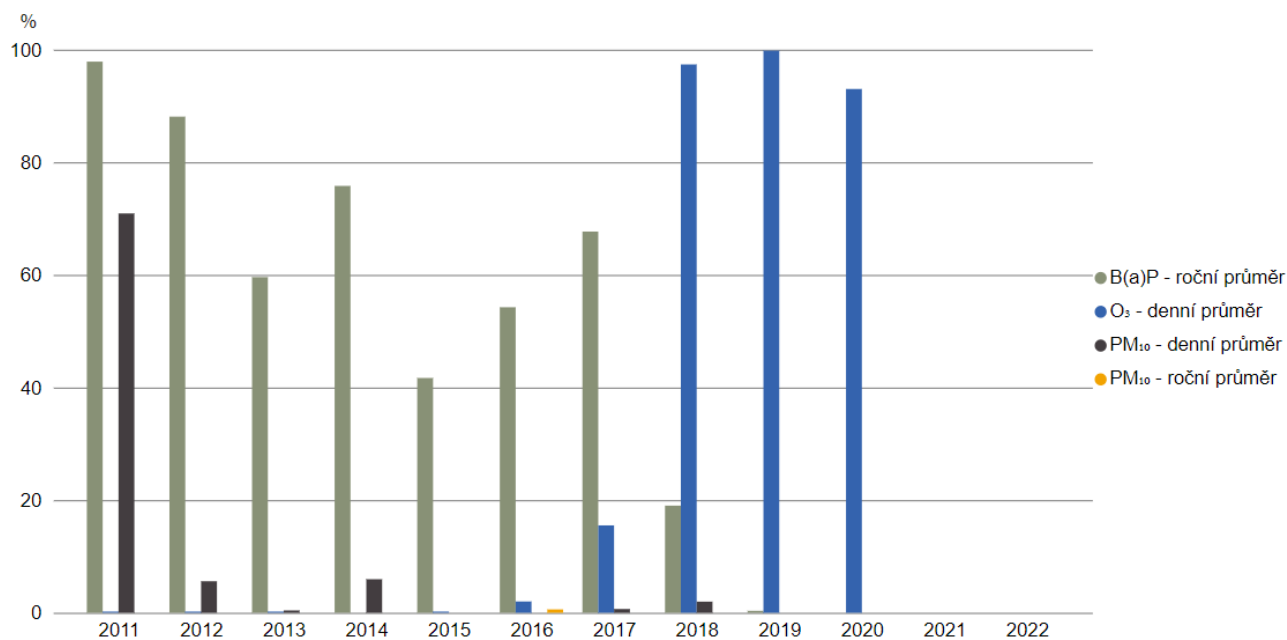
V roce 2022 nebylo vymezeno² v Hl. m. Praha žádné území, kde by došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu³ (Obr. 2.2.1), stejně jako v roce předchozím.

² Vymezení území se provádí dle metodiky ČHMÚ Systém sběru, zpracování a hodnocení dat, kapitola 2.2.1 Mapy znečištění ovzduší.

³ zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 1, část 1.–3. (imisní limity pro oxid siřičitý, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, suspendované částice, benzen, olovo, benzo(a)pyren, arsen, kadmium, nikl)

Graf 2.2.1

Podíl území kraje vystaveného nadlimitní koncentraci imisí vybraných znečišťujících látek [%], 2011–2022



B(a)P roční průměr – % území s nadlimitní roční hodnotou B(a)P (roční průměr vyšší než 1 ng.m^{-3}).

O₃ denní průměr – % území s nadlimitní denní hodnotou O₃ (26. nejvyšší hodnota za poslední 3 roky maximálního denního 8hodinového klouzavého průměru vyšší než $120 \text{ } \mu\text{g.m}^{-3}$).

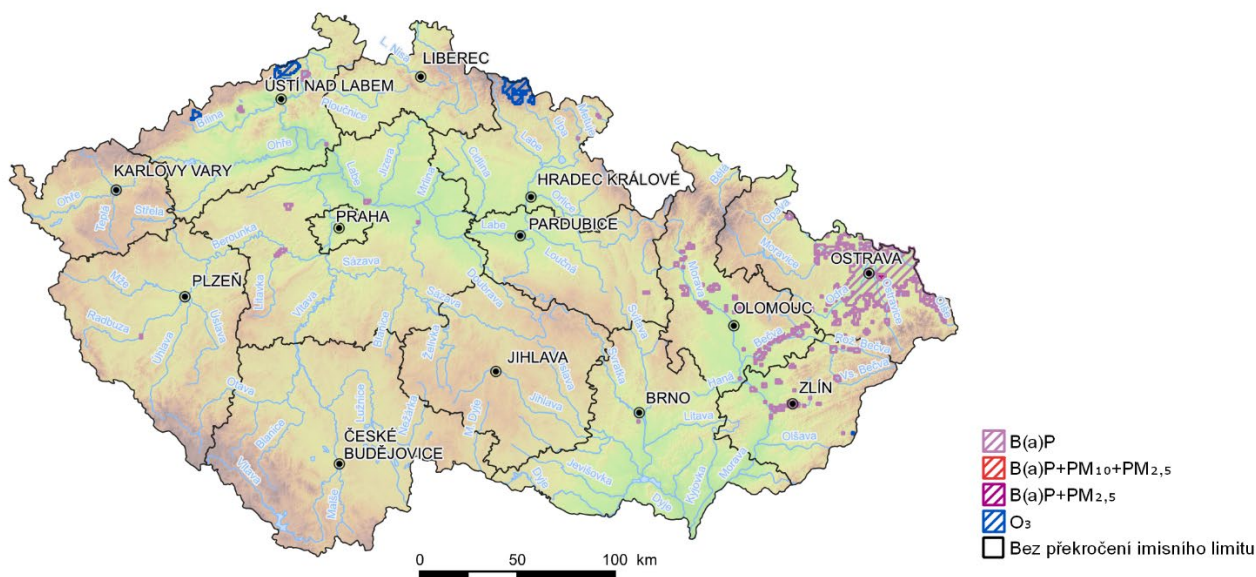
PM₁₀ denní průměr – % území s nadlimitní denní hodnotou PM₁₀ (36. nejvyšší hodnota denního průměru vyšší než $50 \text{ } \mu\text{g.m}^{-3}$).

PM₁₀ roční průměr – % území s nadlimitní roční hodnotou PM₁₀ (roční průměr vyšší než $40 \text{ } \mu\text{g.m}^{-3}$).

Zdroj dat: ČHMÚ

Obr. 2.2.1

Oblasti s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví vybraných skupin látek v ČR, 2022



Zdroj dat: ČHMÚ

3. Voda

3.1. Jakost vody

Souhrnné hodnocení

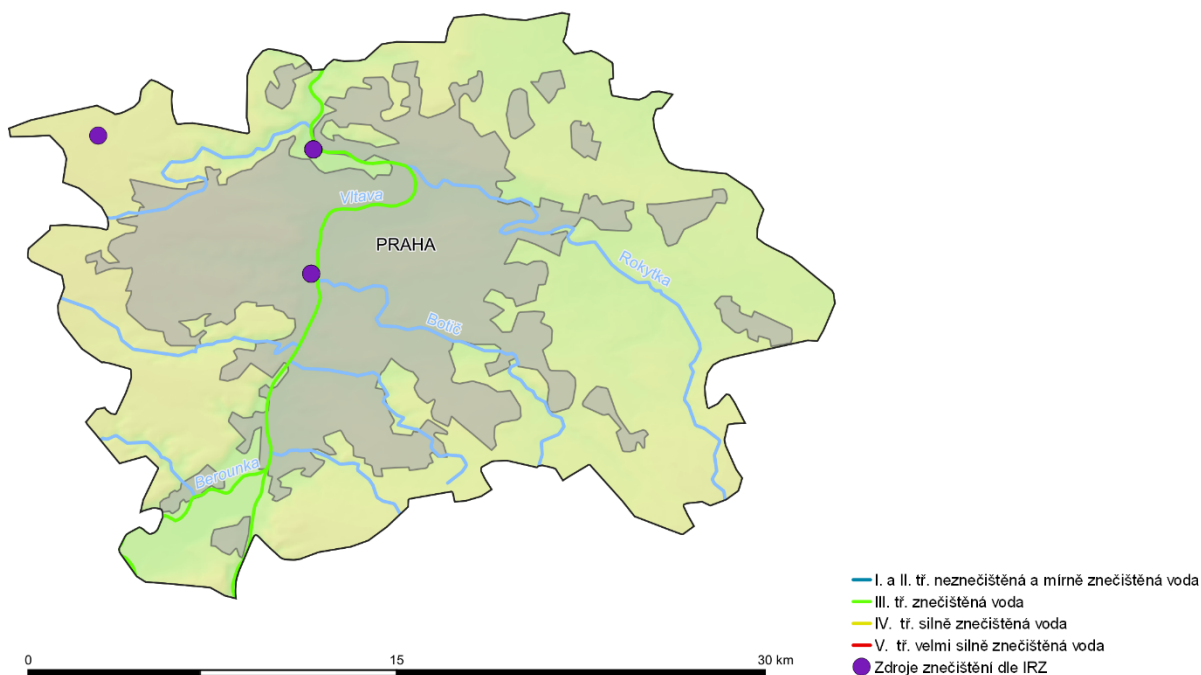
Indikátor	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Kvalita vody ve vodních tocích				
Kvalita koupacích vod				

V porovnání s minulým hodnocením 2020–2021 nedošlo k žádným změnám v hodnocení. Berounka a Vltava byly hodnoceny, stejně jako v minulém období, III. třídou jakosti (Obr. 3.1.1). Na Berounce se projevuje znečištění z povodí Berounky ve Středočeském kraji, na Vltavě pak především komunální a průmyslové znečištění (vypouštění odpadních vod z ČOV, znečištění živinami z pivovarnictví).

V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Hl. m. Praha v koupací sezoně 2022 sledováno 7 koupacích oblastí. Voda nevhodná ke koupání byla zjištěna z důvodu přemnožení sinic na koupališti Džbán. Zhoršená jakost vody byla zjištěna na Hostivařské přehradě, biotopu Lhotka a v Motole. V ostatních sledovaných oblastech se po celý rok udržela voda vhodná ke koupání nebo se zhoršenou jakostí vody (Obr. 3.1.2).

Obr. 3.1.1

Jakost vody v tocích, 2021–2022

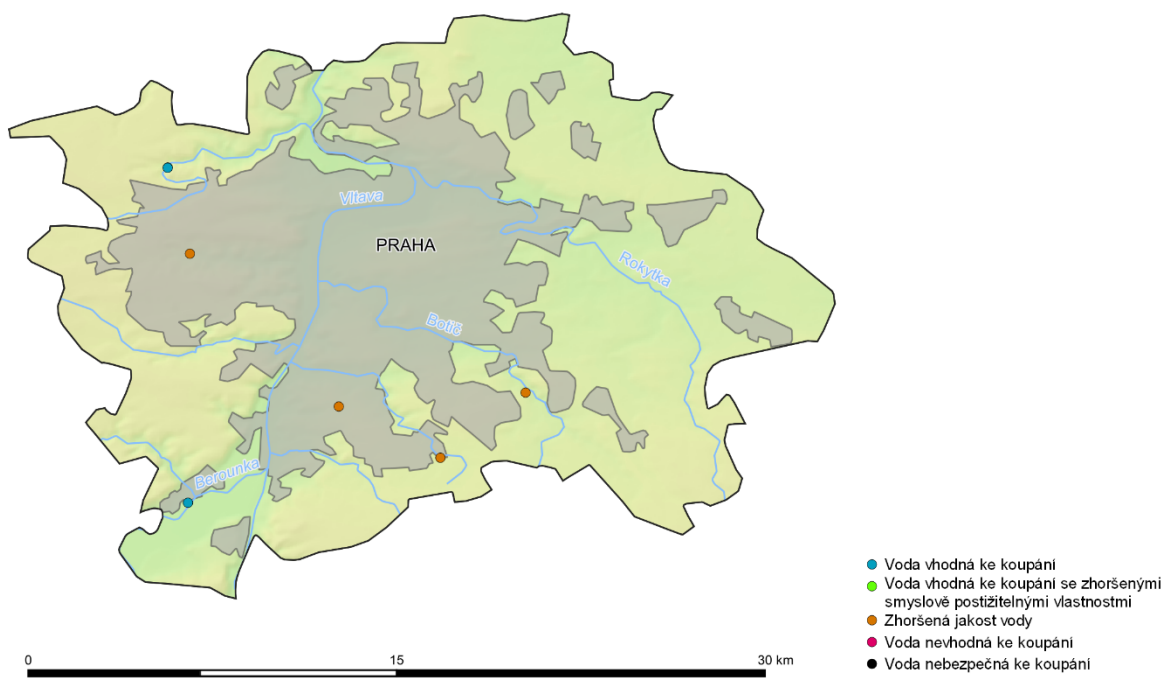


Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$.

Zdroj dat: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí

Obr. 3.1.2

Kvalita koupacích vod, koupací sezona 2022











V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod v jednotlivých koupacích oblastech z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony.

Zdroj dat: SZÚ

3.2. Vodní hospodářství

Souhrnné hodnocení

Indikátor	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Připojení obyvatel na vodohospodářskou infrastrukturu				
Spotřeba vody z veřejného vodovodu				

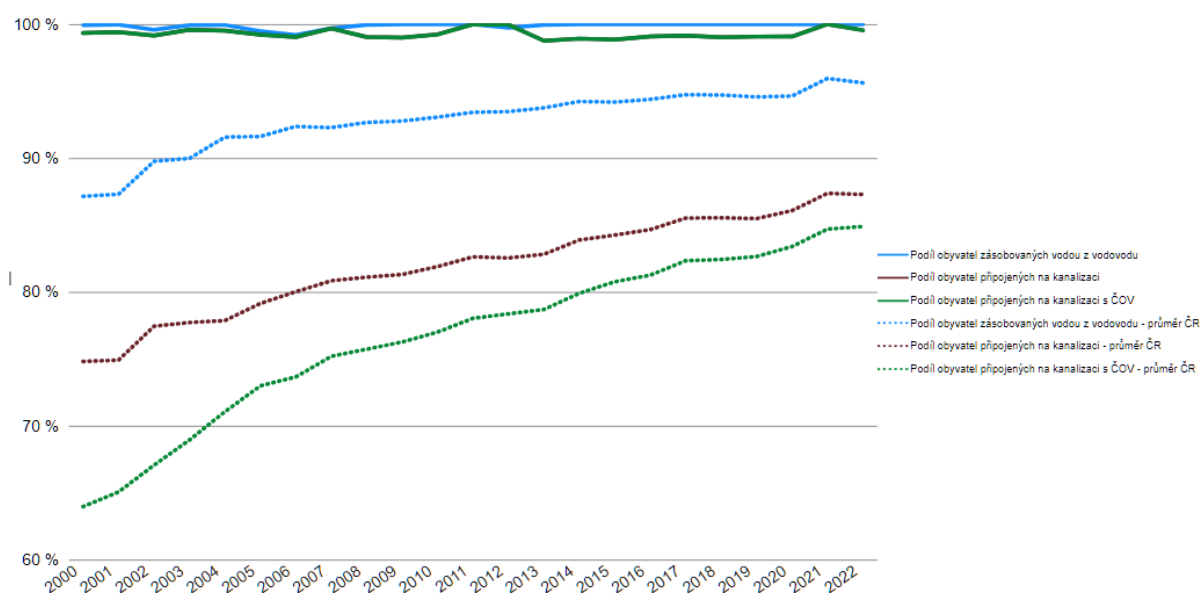
Hl. m. Praha vyniká díky svému městskému charakteru v dostupnosti připojení k veřejnému vodovodu, kanalizaci i ČOV. Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodu v roce 2022 činil 100 % a podíl obyvatel připojených na kanalizaci zakončenou ČOV 99,6 %. V roce 2022 bylo v provozu 28 ČOV, přičemž terciární stupeň čištění mělo 26 z nich. V roce 2022 bylo dokončeno několik vodohospodářských stavebních prací, které vedly k modernizaci ČOV na území kraje Hl. m. Praha (Tab. 3.2.1). Problémem kraje je narůstající množství odpadních vod z nové zástavby na okrajích hl. m. Prahy s potřebou intenzifikace pobočných čistíren odpadních vod.

Oproti roku 2000 velmi výrazně klesla spotřeba pitné vody v domácnostech ze 143,4 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ na 111,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v roce 2022, přesto je tato hodnota ze všech krajů ČR stále nejvyšší (Graf 3.2.1). Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2022 v krajském srovnání také nadprůměrná, činila 51,5 l.obyv.⁻¹.den⁻¹.

Ztráty pitné vody ve vodovodní síti v Hl. m. Praha se od roku 2000, kdy podíl ztrát vody z vody vyrobené a určené k realizaci činil 34,6 %, daří dlouhodobě snižovat. V důsledku postupné modernizace vodohospodářské sítě činil v roce 2022 podíl ztrát vody z vody vyrobené a určené k realizaci pouze 15,9 %, což je podprůměrná hodnota v krajském srovnání.

Graf 3.2.1

Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu [%], 2000–2022



Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 3.2.1

Nejvýznamnější akce vedoucí ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v roce 2022

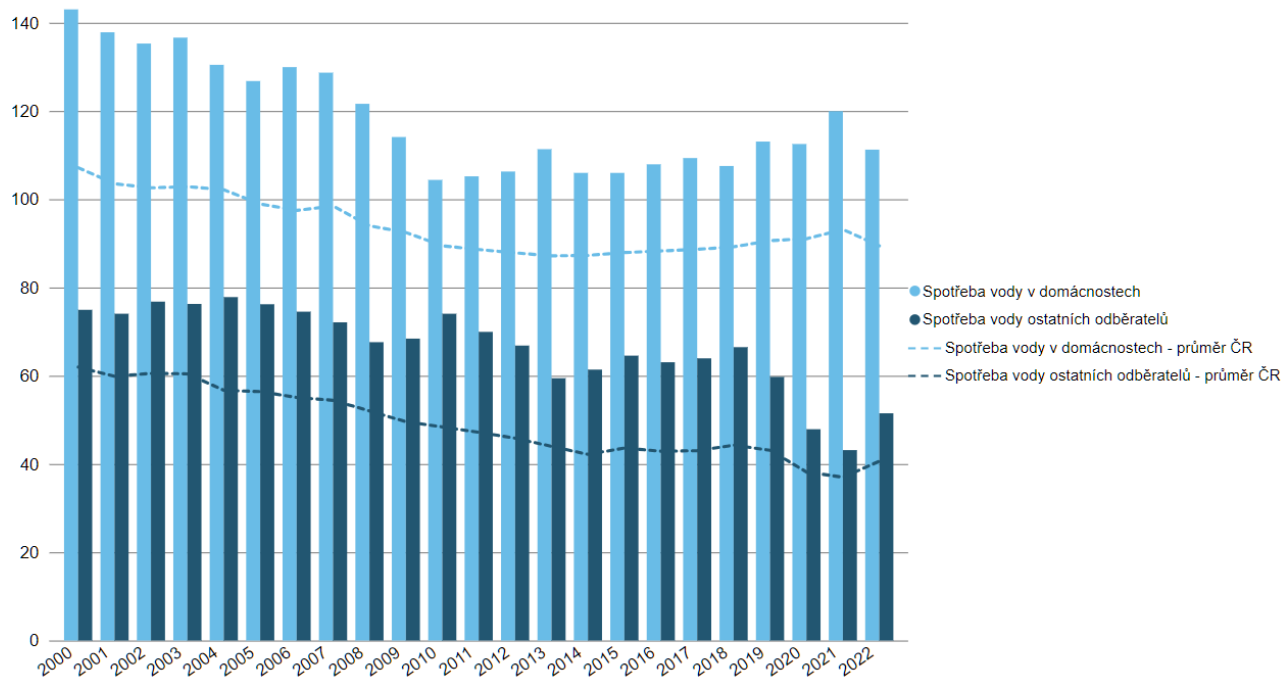
Vodohospodářská akce
ČOV Královice – společné povolení + povolení k nakládání s vodami (3 000 EO)
ČOV Újezd nad Lesy – náhradní zdroj elektrické energie – společné povolení
ČOV Kbely – společné povolení + povolení k nakládání s vodami (28 000 EO)
ČOV Horní Počernice–Svépravice – povolení k nakládání s vodami po dobu oprav (10 000 EO)
ČOV Újezd nad Lesy – povolení k nakládání s vodami (do 10 000 EO)
ČOV Holyně – povolení k nakládání s vodami (500 EO)
ČOV Lipence – povolení k nakládání s vodami – zkušební a trvalý provoz (6 000 EO)
ČOV Lochkov – povolení k nakládání s vodami (1 020 EO)
ČOV Přední Kopanina – změna povolení k nakládání s vodami (700 EO)
ČOV Sobín – změna povolení k nakládání s vodami (900 EO)
ČOV Újezd u Průhonice – povolení k nakládání s vodami (2 000 EO)
ÚČOV – povolení k nakládání s vodami pro fázi provádění rekonstrukce stávající vodní linky, zkušební a trvalý provoz
ČOV Holyně – povolení změny stavby před dokončením (500 EO)
ČOV Lipence – povolení změny stavby před dokončením (6 000 EO)
ČOV Přední Kopanina – povolení změny stavby před dokončením (700 EO)
ČOV Uhřetěves–Duběč – náhradní zdroj elektrické energie – společné povolení
ÚČOV – rekonstrukce stávající vodní linky – společné povolení
ÚČOV – náhradní zdroj užitkové vody – společné povolení
ÚČOV – rekonstrukce odstředivkárny – změna stavby před dokončením
ČOV Uhřetěves–Duběč – intenzifikace – kolaudační souhlas (15 780 EO)
ÚČOV – poloprovozní zařízení – kolaudační souhlas
ČOV Lipence – uvedení do zkušební provozu (6 000 EO)
ÚČOV – hrubé předčištění stok – prodloužení zkušební provozu

Zdroj dat: Magistrát hl. m. Prahy

Graf 3.2.2

Spotřeba pitné vody [l.obyv.⁻¹.den⁻¹], 2000–2022

l.obyv.⁻¹.den⁻¹



Zdroj dat: ČSÚ

4. Příroda a krajina

4.1. Využití území

Souhrnné hodnocení

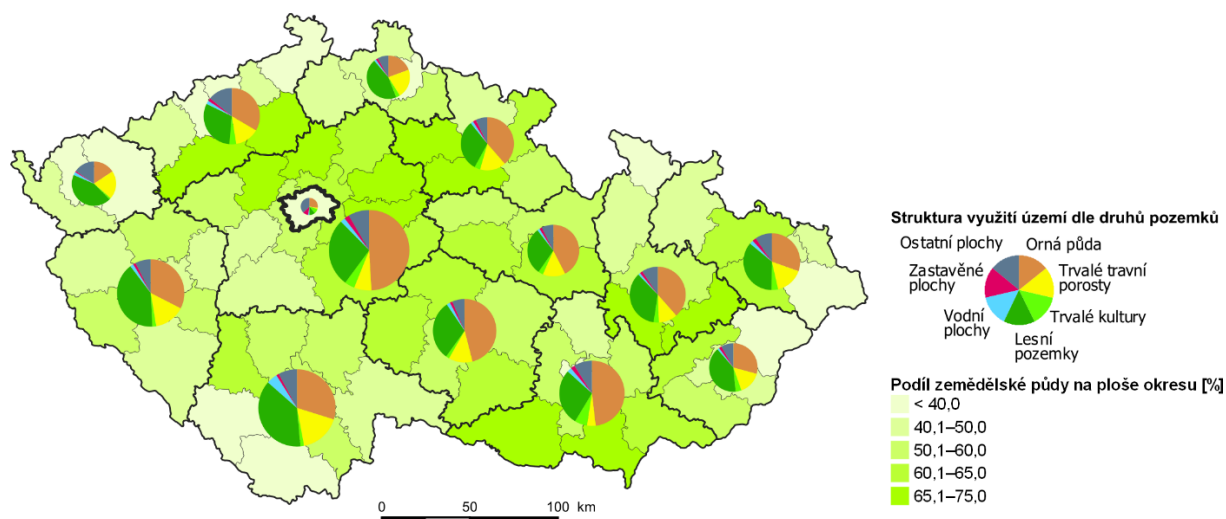
Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav

Hl. m. Praha je aglomerace s největším podílem zastavěných ploch, nádvoří a ostatních ploch v rámci ostatních krajů. Jejich rozloha v roce 2022 dosahovala dle katastru nemovitostí 23,8 tis. ha, tedy 47,9 % území (Obr. 4.1.1). Zemědělská půda v roce 2022 zaujímala 19,5 tis. ha, tedy 39,2 % území Hl. m. Prahy, přičemž rozloha orné půdy činila 13,7 tis. ha (70,4 % zemědělské půdy)⁴. Od roku 2000 narostly zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy o 1,3 tis. ha, což je 12,7 %. Výměra zemědělské půdy naopak klesla o 1,7 tis. ha a výměra orné půdy poklesla od roku 2000 o 1,9 tis. ha. Vodní plochy zaujímaly 2,2 % území (1,1 ha), od roku 2020 vrostla rozloha vodních ploch o 4,2 %. Lesnatost kraje od roku 2000 vzrostla o 8 % a v roce 2022 tvořila plocha lesů 10,6 % (5,3 ha) území. V Praze je také znát zvýšený tlak na sportovně rekreační využití veškeré dostupné zeleně, tedy parků, chráněných území a lesů, který je ještě zvyšován díky úbytku nezastavitelných ploch včetně volné krajinné zeleně, a to ve prospěch zastavitelných ploch, zejména obytných a smíšených. Dále dochází také k fragmentaci ploch zeleně a je zde také citelný zvyšující se důsledek husté automobilové dopravy.

Dle databáze CORINE Land Cover z roku 2018⁵ (Obr. 4.1.2) převažují v pražské aglomeraci urbanizované plochy (56,3 %), následují zemědělské plochy (33,6 %) a pouze 9,0 % plochy kraje je pokryto lesy a polopřírodními oblastmi.

Obr. 4.1.1.

Struktura využití území v kraji [%], 2022



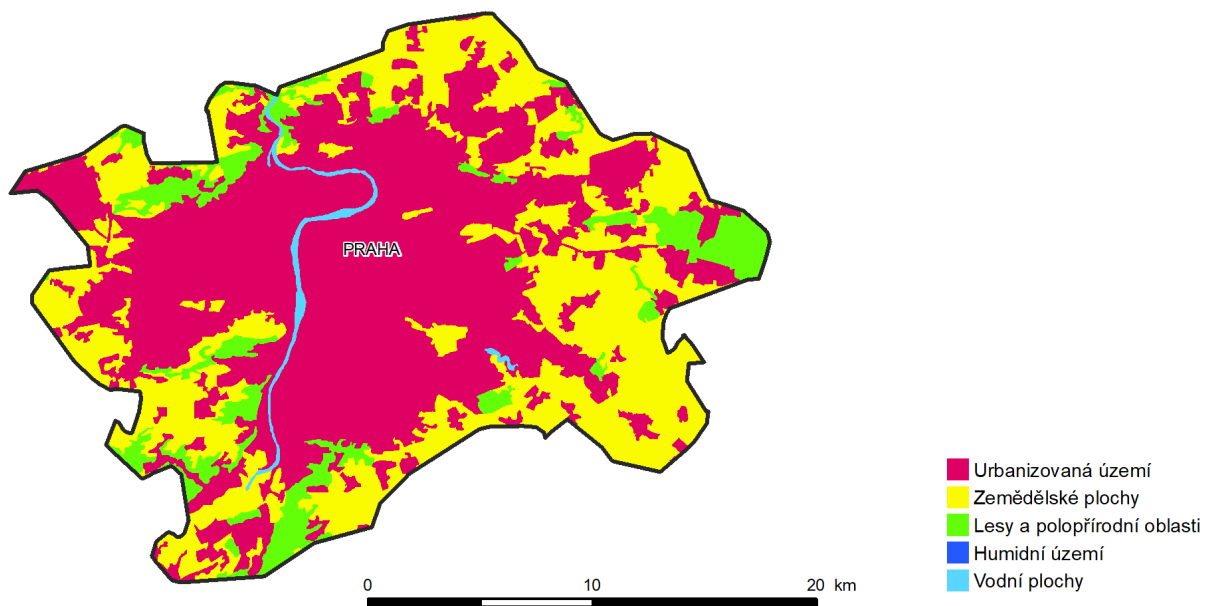
Zdroj dat: ČÚZK

⁴ Katastr nemovitostí představuje soubor údajů o nemovitostech včetně jejich polohového určení. Rozloha zemědělské půdy dle databáze LPIS je k dispozici na webu ČÚZK (<https://www.cuzk.cz/Periodika-a-publikace/Statisticke-udaje.aspx>).

⁵ Data pro roky 2019–2022 nejsou, vzhledem k vykazování indikátoru v šestiletých cyklech, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Obr. 4.1.2

Krajinný pokryv dle databáze CORINE Land Cover, 2018



Data pro roky 2019–2022 nejsou, vzhledem k vykazování indikátoru v šestiletých cyklech, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj dat: CENIA, EEA

4.2. Ochrana území a krajiny

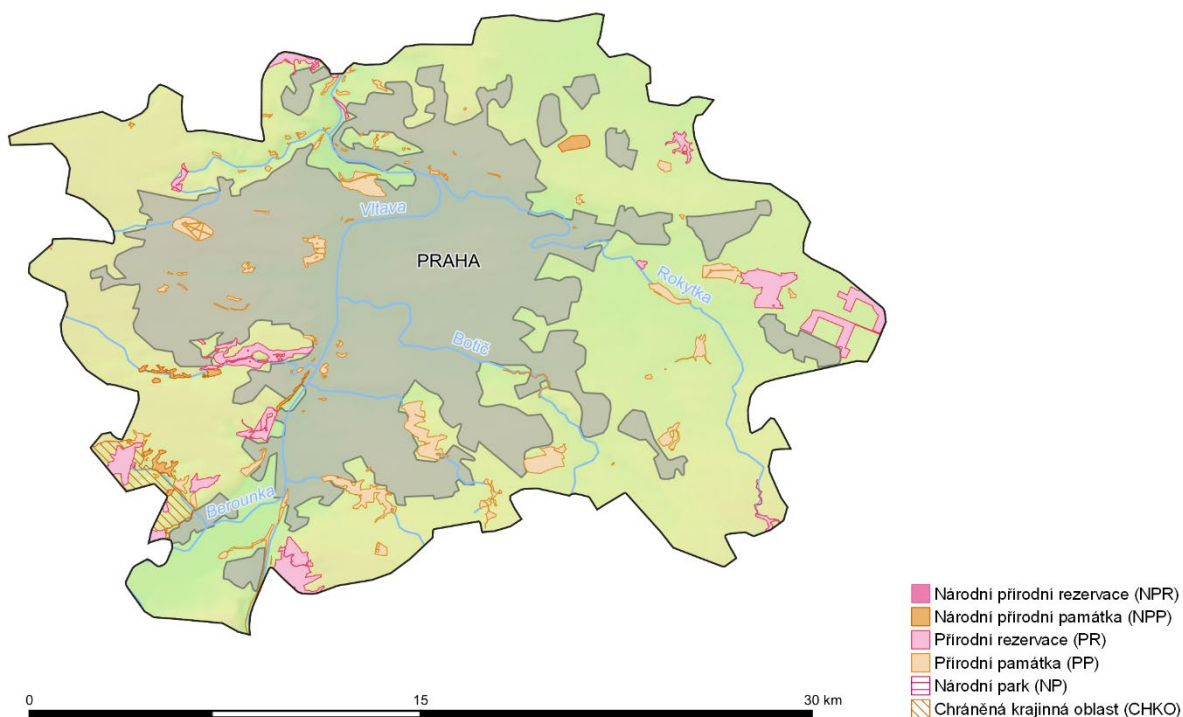
Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav

Rozloha všech zvláště chráněných území v kraji Hl. m. Praha (bez překryvů) v roce 2022 činila celkem 2,8 tis. ha, tj. 5,9 % území kraje, oproti roku 2021 došlo k poklesu o 0,8 ha. Na území kraje Hl. m. Praha v roce 2022 zasahovalo 1 velkoplošné zvláště chráněné území, a sice CHKO Český kras (517,9 ha z celkových 13,2 tis. ha), Obr. 4.2.1. Kromě toho se na území kraje Hl. m. Praha v roce 2022 nacházelo 93 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 2,4 tis. ha. Mezi ně patřilo 8 národních přírodních památek, 16 přírodních rezervací a 69 přírodních památek. Na území kraje Hl. m. Praha bylo do roku 2022 vyhlášeno celkem 12 přírodních parků o celkové rozloze 9,3 tis. ha. Podíl přírodních biotopů⁶ na ploše kraje k roku 2022 činil 6,4 % (v předchozím roce to bylo 6,2 %). Nicméně všeobecně je v hlavním městě nízké povědomí společnosti o tom, co je „příroda“ a jak ji lze účinně chránit, jak se v přírodě chovat šetrně a udržitelně.

Obr. 4.2.1

Zvláště chráněná území, 2022





Zdroj dat: AOPK ČR

⁶ Více informací o mapování biotopů na https://portal.nature.cz/publik_syst/ctihtmlpage.php?what=1035&nabidka=rozbalitModul&modulID=161.

4.3. Natura 2000

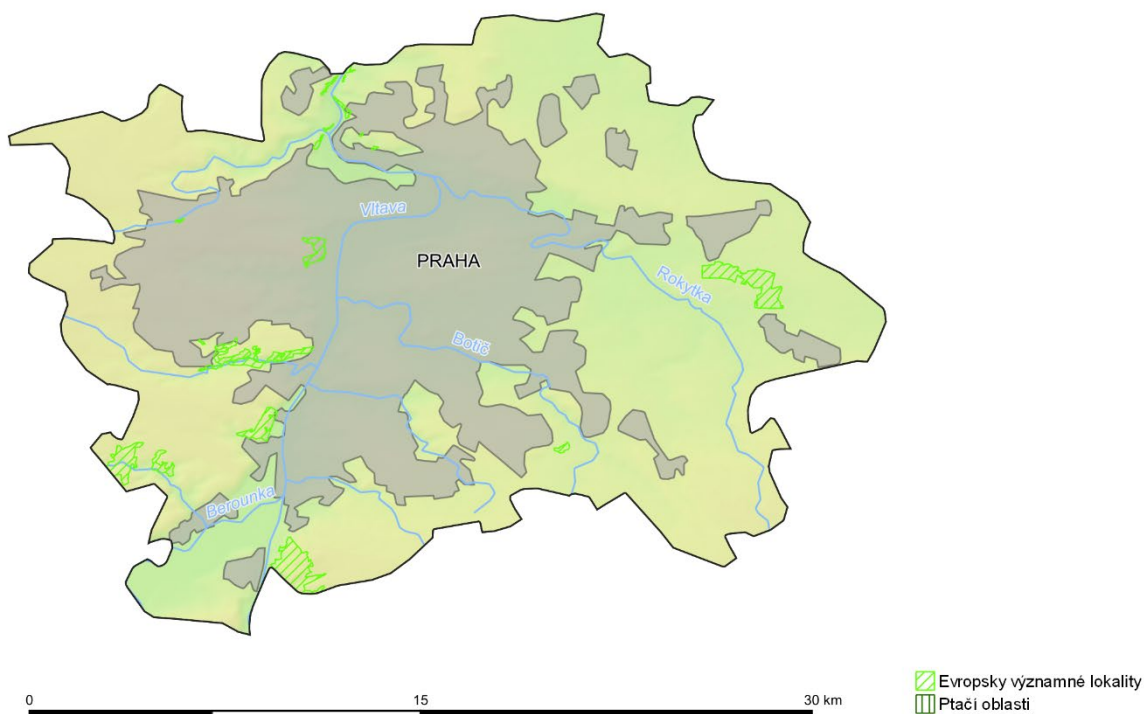
Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

V roce 2022 se na území kraje Hl. m. Praha nacházelo či do něj zasahovalo 11 lokalit soustavy Natura 2000⁷ (v roce 2020 byla zrušena EVL Letiště Letňany o rozloze 64 ha, počet lokalit ani rozloha se od té doby nezměnily), Obr. 4.3.1. Na území kraje se v roce 2022 nenacházela žádná ptačí oblast, jednalo se tedy výhradně o evropsky významné lokality s celkovou rozlohou 856,5 ha, tj. 1,7 % kraje. Ze všech krajů ČR se jednalo o druhý (po Kraji Vysočina) nejmenší podíl plochy lokalit Natura 2000 na území kraje. Celková rozloha lokalit Natura 2000 nacházející se ve zvláště chráněných územích v roce 2022 činila 810,3 ha (94,6 %), v roce 2021 to bylo 808,8 ha (94,4 %).

Obr. 4.3.1

Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000, 2022



Zdroj dat: AOPK ČR

⁷ Podrobný seznam ptačích oblastí a evropsky významných lokalit je dostupný na <https://drusop.nature.cz/portal/>.

5. Lesy

5.1. Druhová a věková skladba lesů

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
○	○	○	✓

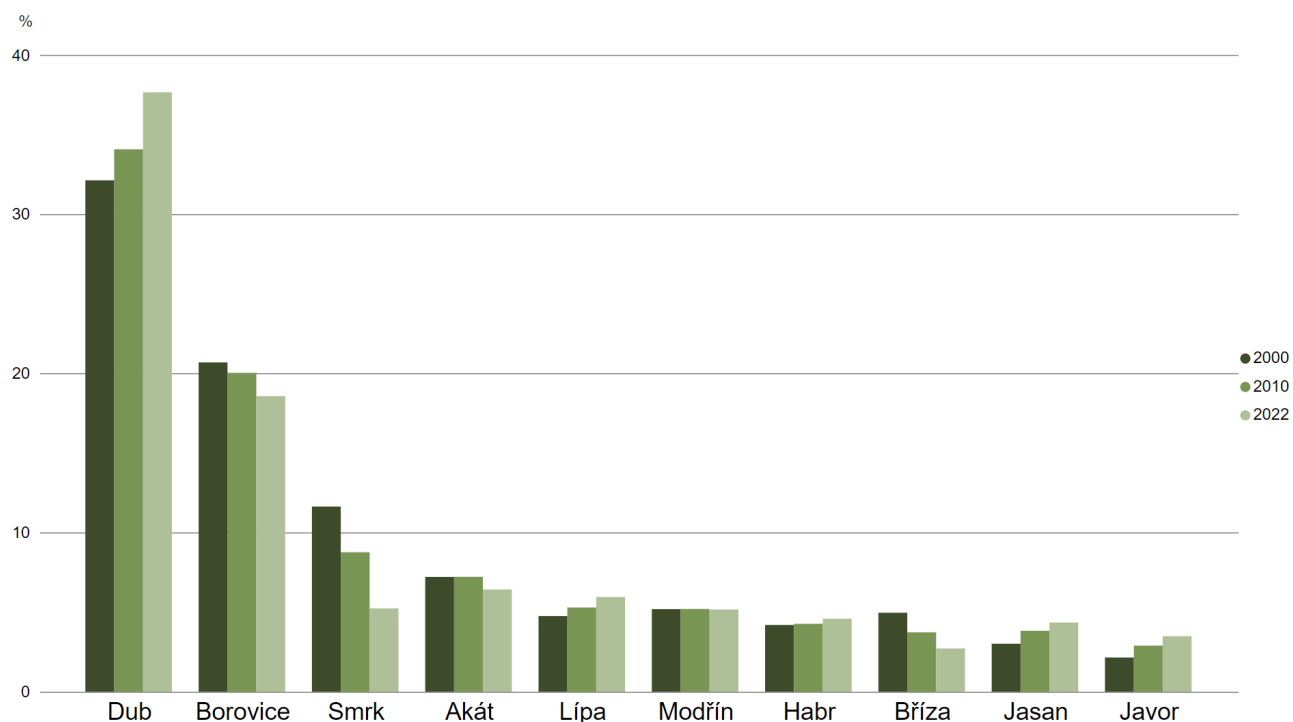
Lesní porosty v kraji Hl. m. Praha jsou, na rozdíl od ostatních krajů, tvořeny převážně listnáči, jejichž podíl v roce 2022 činil 70,3 % porostní půdy. Nejčastěji zastoupenými listnáči byly duby (37,7 %) a akáty (6,4 %), mezi jehličnany převažovaly borovice (18,6 %), smrky (5,3 %) a modříny (5,2 %), Graf 5.1.1. Druhová skladba lesů v Hl. m. Praha je ovlivněna také způsobem využití lesů, které slouží především k rekreačním účelům.

Nově zakládané porosty na území Hl. m. Prahy a Středočeského kraje⁸ byly v roce 2022 tvořeny z 50,1 % listnáči a zároveň 93,1 % vytěženého dřeva zaujímaly jehličnany. V lesích Hl. m. Prahy lze od roku 2000, stejně jako v celém Česku, pozorovat navyšování podílu listnáčů.

Nejčastěji zastoupenou věkovou kategorií v roce 2022 představovaly v Hl. m. Praha porosty ve věku 101–120 let (Graf 5.1.2), přičemž dochází především ke zvyšování zastoupení porostů starších 121 let a k poklesu zastoupení u věkové kategorie 61–80 let.

Graf 5.1.1

Nejvíce zastoupené dřeviny na druhové skladbě lesa [%], 2000, 2010, 2022

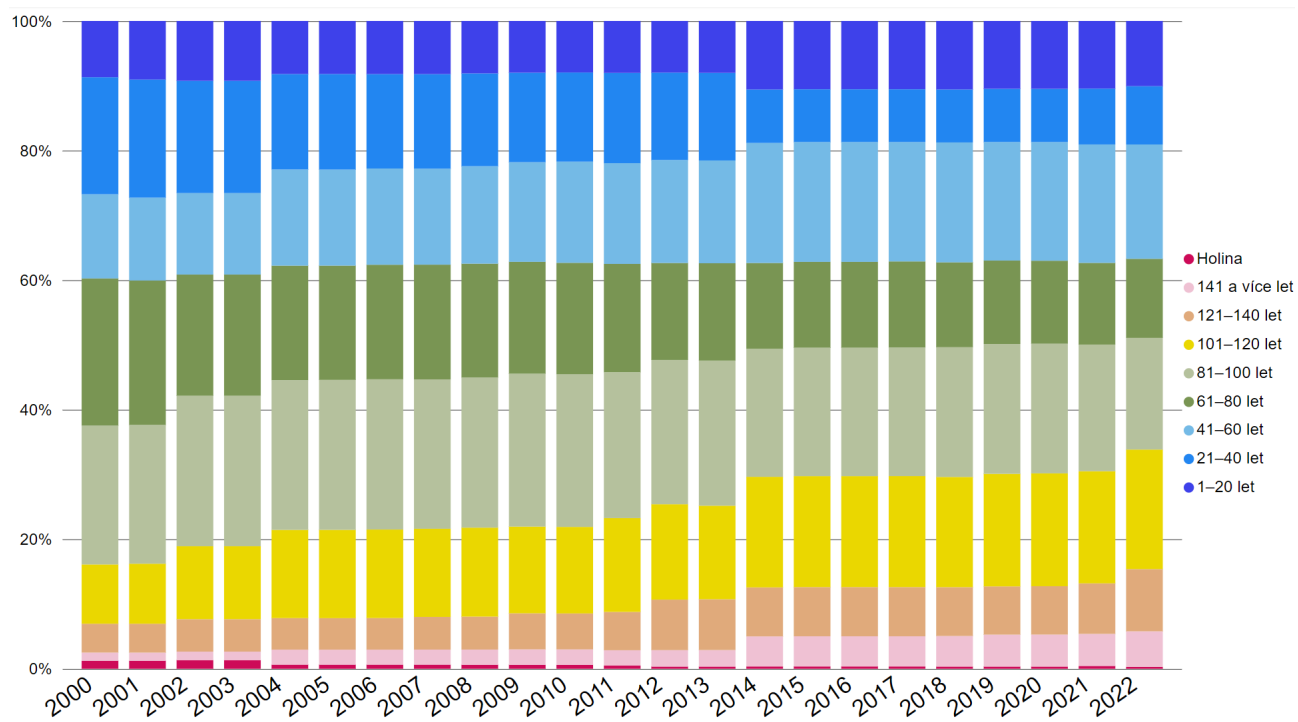


Zdroj dat: ÚHÚL

⁸ Od roku 2019 došlo ze strany ČSÚ ke sloučení údajů za Středočeský kraj a kraj Hl. m. Praha v oblasti lesního hospodářství.

Graf 5.1.2

Věková struktura lesů [%], 2000–2022



Zdroj dat: ÚHÚL

5.2. Těžba dřeva

Souhrnné hodnocení

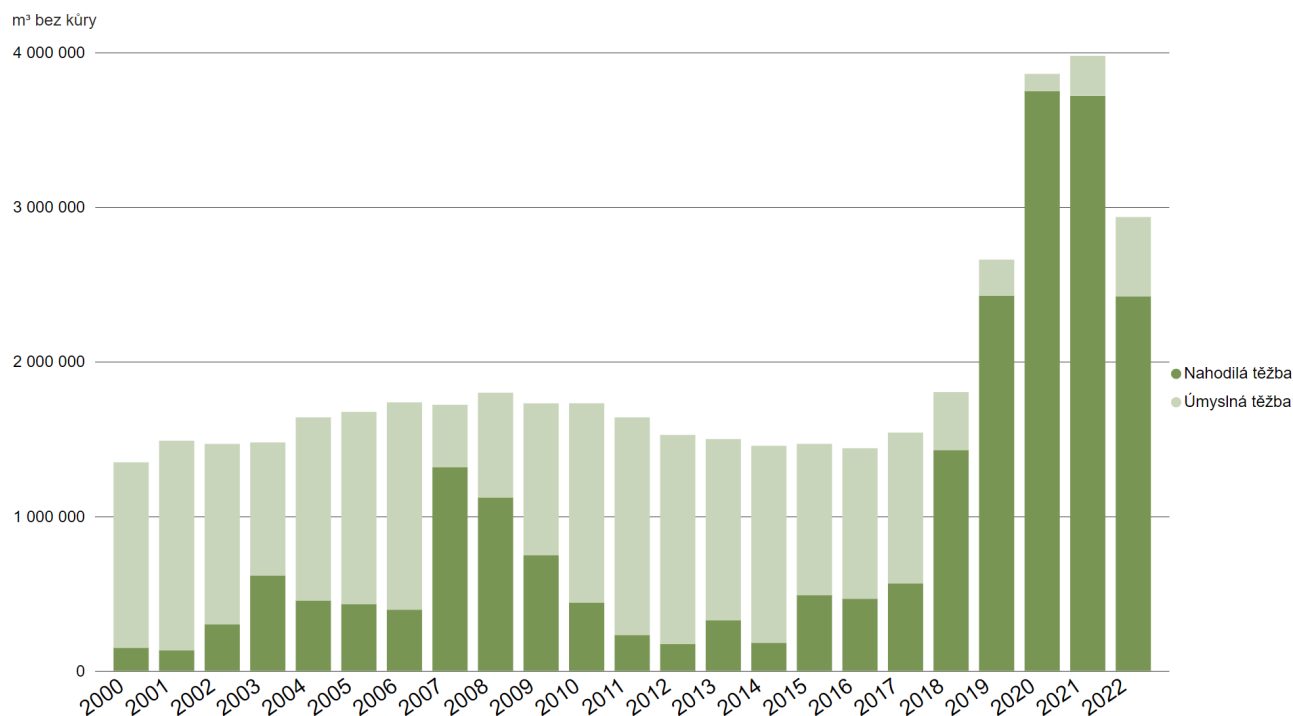
Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)

Porostní plocha lesů v roce 2022 činila celkem 4,8 tis. ha, tj. 9,6 % rozlohy hlavního města. V porovnání s ostatními kraji je plocha lesních porostů a lesnatost na území Hl. m. Prahy nejmenší. Všechny lesy na území Hl. m. Prahy jsou zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení jako lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí.

V Hl. m. Praha a Středočeském kraji⁹ bylo v roce 2022 vytěženo celkem 2 934,9 tis. m³ dřeva bez kůry (Graf 5.2.1). Jedná se o poměrně výrazné meziroční snížení, objem těžby je však stále relativně vysoký v porovnání s lety před kůrovcovou kalamitou. Na intenzivní průběh kůrovcové kalamity ukazuje také vysoký objem nahodilé těžby, který představoval 82,5 % celkové těžby. Většina (93,1 %) vytěženého dřeva tak byla v roce 2022 tvořena jehličnany (Graf 5.2.2). Vzhledem ke skladbě lesů s převahou listnáčů nejsou dopady kůrovcové kalamity na území Hl. m. Prahy tak výrazné jako v ostatních krajích.

Graf 5.2.1

Objem úmyslné a nahodilé těžby dřeva [m³ bez kůry], 2000–2022



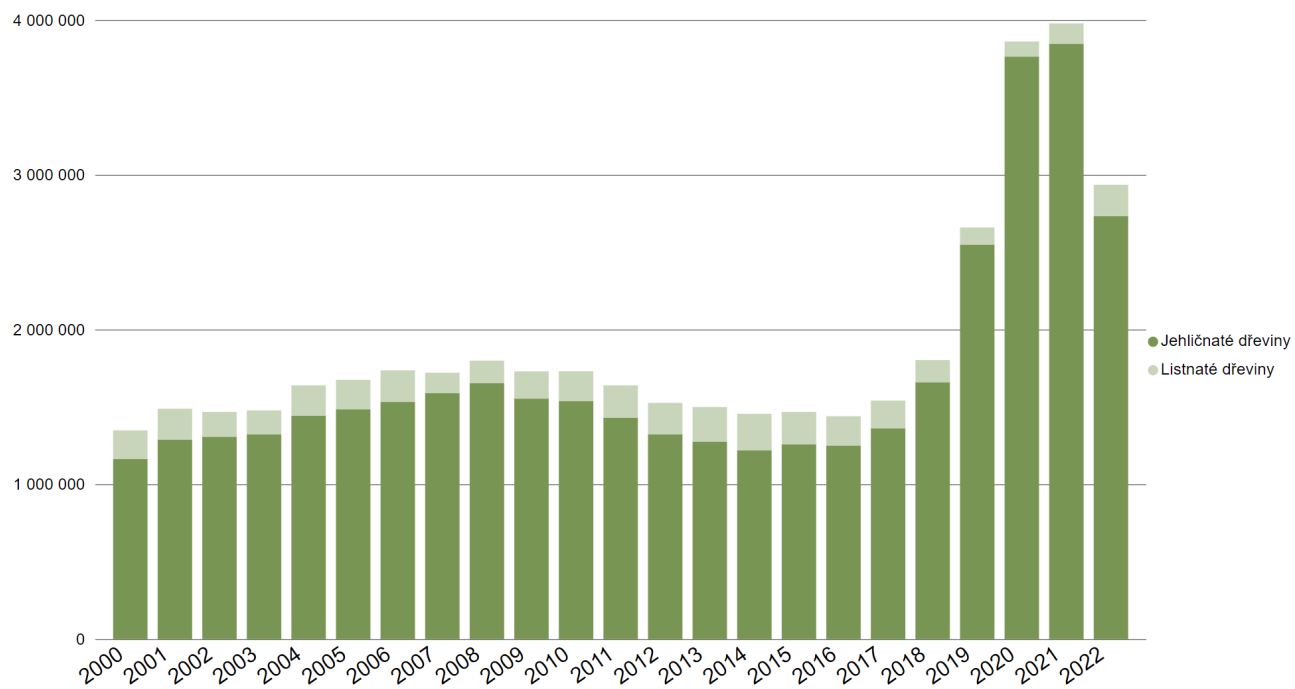
Zdroj dat: ČSÚ

⁹ Od roku 2019 došlo ze strany ČSÚ ke sloučení údajů za Středočeský kraj a kraj Hl. m. Praha v oblasti lesního hospodářství.

Graf 5.2.2

Objem těžby dřeva dle druhu dřevin [m³ bez kůry], 2000–2022

m³ bez kůry



Zdroj dat: ČSÚ

6. Zemědělství

6.1. Ekologické zemědělství

Souhrnné hodnocení

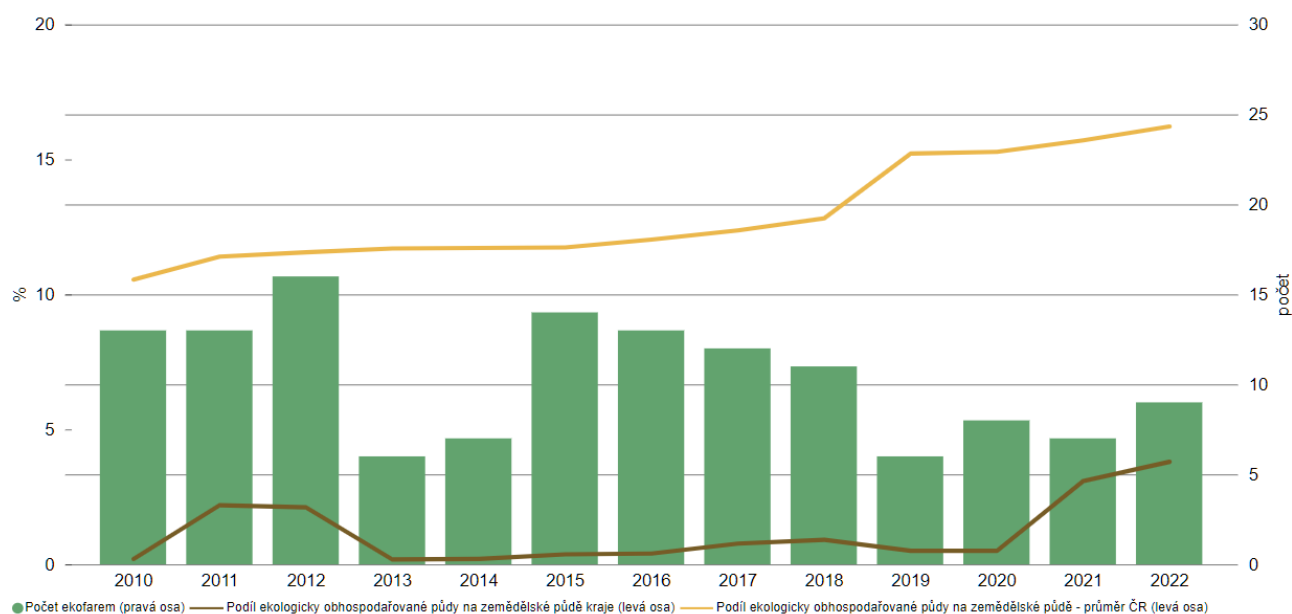
Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
N/A	↓	↓	✘

Kraj Hl. m. Praha má vlivem svého městského charakteru dlouhodobě nejnižší podíl ekologicky obhospodařované půdy ze všech krajů ČR. V roce 2022 činila rozloha ekologicky obhospodařované půdy v kraji Hl. m. Praha 413 ha. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové rozloze zemědělské půdy kraje evidované v LPIS činil 3,8 %, v krajském srovnání dosahoval nejnižších hodnot.

Na území kraje je dlouhodobě evidován nízký počet ekofarem, což souvisí s nízkým podílem ekologicky obhospodařované půdy, v roce 2022 bylo evidováno 9 ekofarek z celkového počtu 5 050 farek v Česku (Graf 6.1.1). Počet výrobců biopotravin v Hl. m. Praha je naopak nejvyšší ze všech krajů ČR, v roce 2022 to bylo 168, což je dáno evidencí dle sídla výrobce.

Graf 6.1.1

Počet ekofarek a podíl půdy v ekologickém zemědělství [%], 2010–2022



Do roku 2018 je počítán podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové zemědělské půdě v ZPF, od roku 2019 se jedná o podíl ekologicky obhospodařované půdy vůči celkové půdě v LPIS.

Zdroj dat: ÚZEI

7. Průmysl a energetika

7.1. Těžba nerostných surovin

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

V roce 2022 činil celkový objem těžby nerostných surovin na území Hl. m. Prahy 1 453,7 tis. t a meziročně se tak zvýšil o 4,9 %. V porovnání s ostatními kraji se jedná o kraj s nejnižším objemem těžby, jeho podíl na celkové těžbě v Česku činil v roce 2022 jen 1,2 %. Malé objemy těžby jsou dané tím, že téměř celá rozloha kraje je zastavěná, plní funkci města a pro těžbu zde nejsou příhodné podmínky. Dlouhodobý vývoj těžby nerostů kolísá dle stavu národní ekonomiky a projevuje se zejména na těžbě stavebních surovin, která reaguje na stavební výrobu v závislosti na ekonomickém vývoji a hospodářské situaci.

Na území Hl. m. Prahy se v roce 2022 těžily ve větším měřítku pouze dvě suroviny, a to stavební kámen a vápenc (Graf 7.1.1). Stavební kámen se produkuje hlavně ve Zbraslavi, v menší míře v Zadní Kopanině, Radotíně a Řeporyjích. Zatímco v roce 2006 dosáhla těžba stavebního kamene v kraji přes 1 mil. t, v roce 2012, v největším propadu, činila již jen 580,5 tis. t. Pak se začala opět navyšovat. V roce 2022 činila těžba stavebního kamene na území Hl. m. Prahy 788,4 tis. t, což znamená meziroční nárůst o 4,7 %.

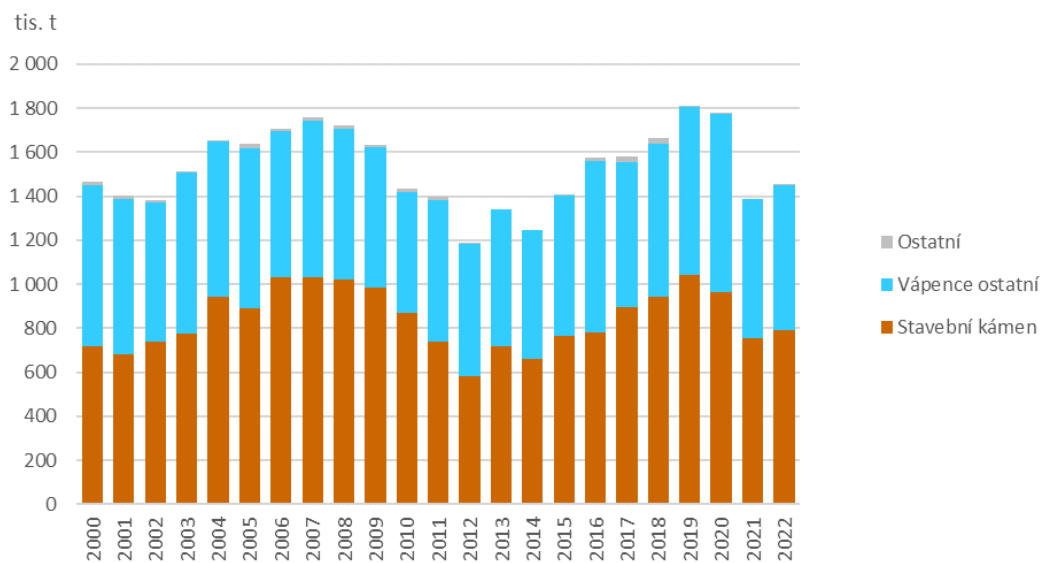
Vápence se těží na území městských částí Radotín, Slivenec a Zadní Kopanina. Objem těžby vápence je dlouhodobě relativně stabilní a kolísá mezi 600 a 700 tis. t za rok. V roce 2022 jeho těžba meziročně vzrostla o 4,1 % a dosáhla 659,0 tis. t.

Kategorie Ostatní zahrnuje pórovinové jíly, jejichž těžba byla v roce 2009 zastavena, avšak v roce 2022 se zde opět těžilo, a to v objemu 6 tis. t. Dalšími surovinami v této kategorii jsou kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, kterého se v roce 2022 vytěžilo 270 t, a dále jíly keramické nežáruvzdorné (ložisko v Zadní Kopanině), které se ale od roku 2020 již netěží.

Plocha dotčená těžbou v Hl. m. Praha v roce 2022 činila 116,2 ha, což odpovídá 0,2 % rozlohy kraje. Dále bylo v oblastech dotčených těžbou 5,1 ha rozpracovaných rekultivací a 15,0 ha ukončených rekultivací (Graf 7.1.2).

Graf 7.1.1

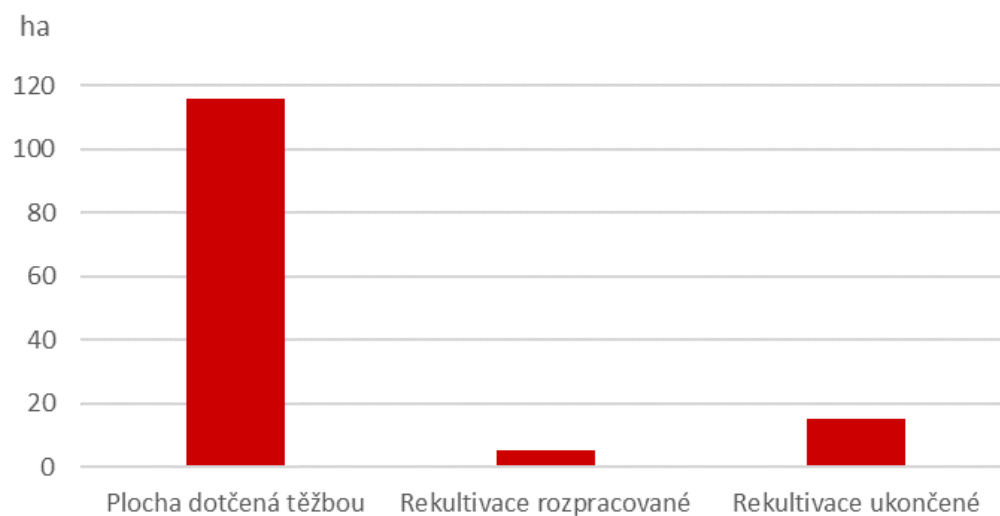
Těžba nerostných surovin [tis. t], 2000–2022



Zdroj dat: ČGS

Graf 7.1.2

Plocha dotčená těžbou a rekultivace po těžbě [ha], 2022



Zdroj dat: ČGS

7.2. Průmysl

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

V Hl. m. Praha bylo v roce 2022 v provozu 24 průmyslových zařízení, která spadají do režimu IPPC (Obr. 7.2.1) z celkového počtu 1 497 zařízení IPPC na území Česka. V porovnání s ostatními kraji je to nejnižší počet. Průmyslová zařízení se sice v blízkosti Prahy soustřeďují, ale spadají většinou až do kraje Středočeského.

Největší podíl zařízení IPPC v Hl. m. Praha spadá do kategorie Energetika, jsou to 4 teplárny a 2 výtopny. Dále jsou zde 3 zařízení v kategorii Výroba a zpracování kovů, jedná se ve všech případech o povrchové úpravy. Dvě zařízení zpracovávají nerosty (cihelna a zařízení na výrobu cementového slínku), 3 zařízení spadají do kategorie Chemický průmysl (výroba farmaceutických výrobků a výroba acetyleny) a 6 zařízení je určeno pro nakládání s odpady (tj. skládky, spalovny, čistící a neutralizační stanice). Do kategorie Ostatní průmyslové činnosti jsou zařazena 4 zařízení a ve všech případech se jedná o potravinářský průmysl (výroba nápojů, pivovar, mlékárna).

Z celkového počtu 211 objektů v Česku, které spadají pod směrnici Seveso¹⁰ a zákon o prevenci závažných havárií¹¹, jich je v Hl. m. Praha provozováno 6 (z toho jsou 4 objekty zařazeny do skupiny A a 2 objekty do skupiny B). V roce 2022 v žádném z těchto objektů k závažné havárii nedošlo.

Emise všech sledovaných znečišťujících látek v kategoriích REZZO 1 a 2 (velké a střední stacionární zdroje znečištění)¹² v Hl. m. Praha (Graf 7.2.1) dlouhodobě s občasnými výkyvy klesají. V roce 2022¹³ došlo k meziročnímu poklesu emisí NO_x o 14,1 %, emisí PM_{2,5} o 20,8 % a emisí PM₁₀ o 16,1 %. K meziročnímu zvýšení emisí pak došlo u SO₂, a to o 54,7 % a u CO o 9,0 %.

¹⁰ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, tzv. Seveso III

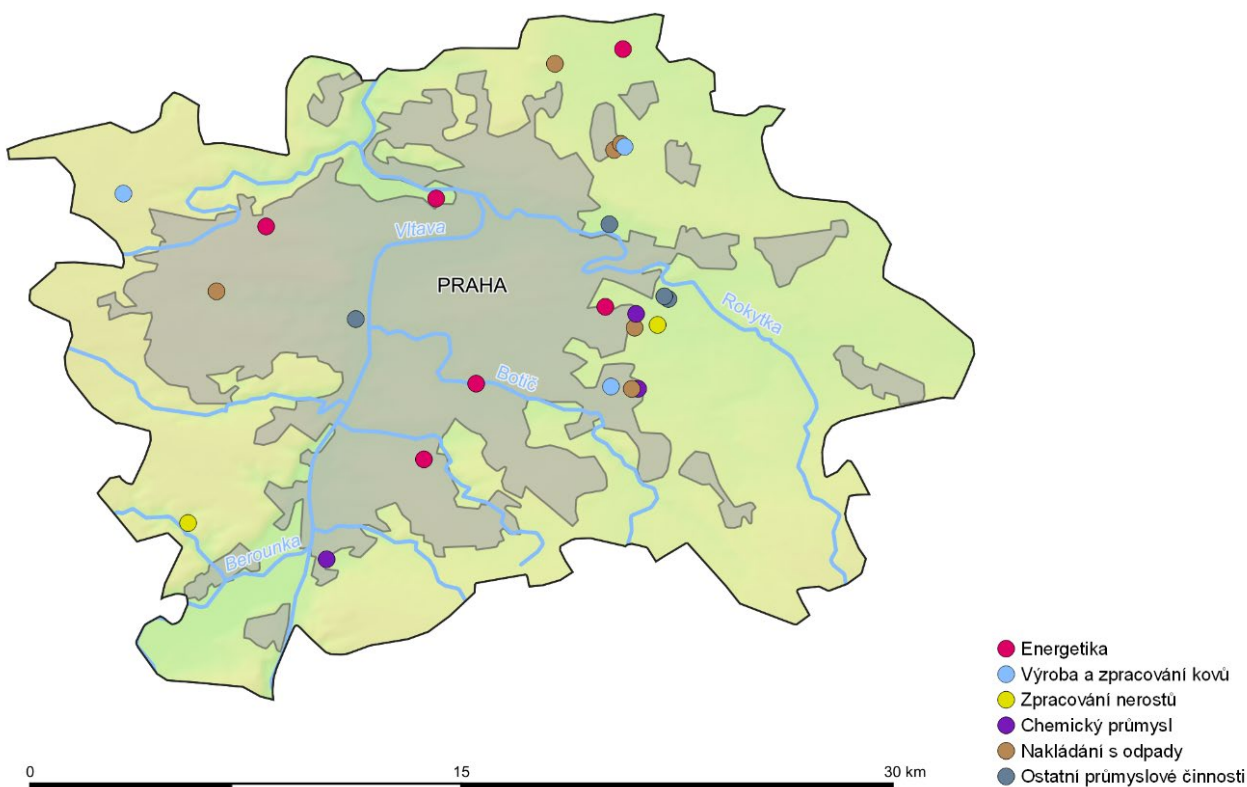
¹¹ zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi

¹² Velké a střední zdroje znečišťování ovzduší, které jsou sledovány v registru emisí znečištění ovzduší REZZO 1 a REZZO 2, se zcela nepřekrývají se zařízeními spadajícími do režimu IPPC (vybrané kategorie průmyslových a zemědělských činností).

¹³ Data pro rok 2022 jsou předběžná.

Obr. 7.2.1

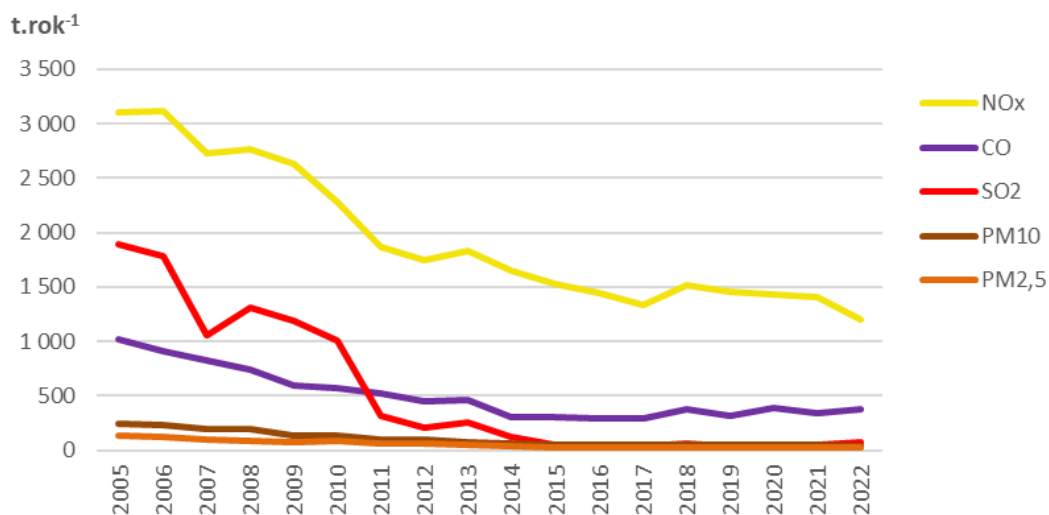
Průmyslová zařízení IPPC, 2022



Zdroj dat: MŽP

Graf 7.2.1

Emise z průmyslových zdrojů (REZZO 1 + REZZO 2) [t.rok⁻¹], 2005–2022



Data pro rok 2022 jsou předběžná.

Zdroj dat: ČHMÚ

7.3. Spotřeba elektrické energie

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Spotřeba elektrické energie v Hl. m. Praha dlouhodobě rostla, od roku 2018 pak kolísá bez výrazného trendu. V roce 2022 celková spotřeba elektřiny v kraji dosáhla 5 838,3 GWh, což je o 38,9 % více než v roce 2001 a o 1,0 % více než v předchozím roce 2021.

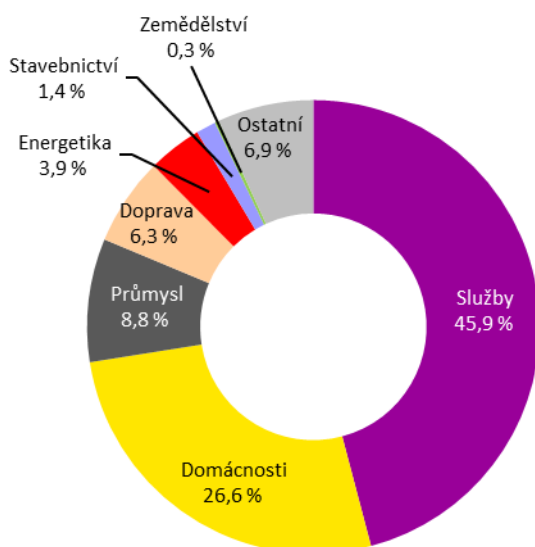
Mezi ostatními kraji byla v roce 2022 v Hl. m. Praha spotřeba elektrické energie přepočítaná na obyvatele nejnižší, a to 4,4 MWh.obyv.⁻¹. Průměr ČR činil 5,4 MWh.obyv.⁻¹.

Při porovnání spotřeby elektřiny v jednotlivých sektorech (Graf 7.3.1) byl v Hl. m. Praha její největší podíl v sektoru služeb. Tento sektor zahrnuje také obchod, školství a zdravotnictví a je zde silně zastoupen. V roce 2022 se v něm spotřebovalo 2 679,8 GWh elektřiny, tedy 45,9 % spotřeby celého kraje.

Dalším významným spotřebitelem jsou domácnosti s 26,6% podílem (1 553,1 GWh v roce 2022). Oproti ostatním krajům je zde nižší podíl spotřeby v průmyslovém sektoru (8,8 %, tj. 513,2 GWh v roce 2022), což je dáno malým počtem průmyslových zařízení v kraji. V rámci dopravního sektoru (doprava v roce 2022 zaujímala 6,3 % celkové spotřeby kraje) je nejvýznamnějším odběratelem elektrické energie Dopravní podnik hl. m. Prahy.

Graf 7.3.1

Spotřeba elektrické energie [%], 2022



Zdroj dat: ERÚ

7.4. Vytápění domácností

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Vytápění domácností ovlivňuje kvalitu ovzduší v sídlech, neboť emise zejména z lokálních topenišť bývají vypouštěny z nižších komínů než v případě emisí z průmyslových zařízení. Nemají proto možnost se v okolním prostředí rozptýlit a mohou ohrožovat obyvatelstvo ve vysokých koncentracích. Složení a množství emisí je zásadním způsobem ovlivněno výběrem paliv a způsobem provozu kotlů. Problematické je zejména spalování tuhých paliv (uhlí, dřevo), kde v domácích kotlích a kamnech vzniká vlivem nedokonalého spalování značné množství tuhých částic, polycyklických aromatických uhlovodíků a dalších látek, které mají negativní vliv na zdraví obyvatel.

V Hl. m. Praha bylo v roce 2021¹⁴ registrováno 530 831 domácností. Z nich je více než polovina (53,2 %) vytápěna dálkově (Graf 7.4.1). Druhým nejrozšířenějším způsobem vytápění je zemní plyn, který využívá 36,0 % domácností. Naopak tuhými palivy – uhlím a dřevem, které mají nepříznivý vliv na kvalitu ovzduší, vytápí pouze 1,4 tis. domácností, resp. 1,9 tis. domácností (tj. 0,2 %, resp. 0,3 %), což jsou nejnižší podíly ze všech krajů, problémem však je souběžné použití krbových kamen v domácnostech. Poměr způsobu vytápění v domácnostech se s časem mění jen velmi pomalu, ovlivňuje ho zejména výstavba nových domů a bytů.

Druhým faktorem, který ovlivňuje emise z vytápění, je průběh a délka topné sezony. V chladnější topné sezoně emise z vytápění narůstají a naopak. V roce 2022 byla topná sezona na úrovni 3 934 denostupňů, což je oproti dlouhodobému průměru 1986–2015 (4 160 denostupňů) nižší hodnota, tj. teplejší sezona s menší potřebou vytápění. Předchozí rok 2021 byl naopak velmi chladný (4 300 denostupňů).

Na emise z vytápění domácností má vliv také hustota zalidnění. V Hl. m. Praha je velké množství domácností soustředěno na malé ploše (1 151 domácností.km⁻² oproti průměrnému počtu 54 domácností.km⁻² v roce 2021¹⁵), přesto jsou vzhledem k příznivé skladbě způsobu vytápění měrné emise stále pod průměrem ČR (Graf 7.4.2). Meziročně došlo v roce 2022¹⁶ v Hl. m. Praha k poklesu emisí z vytápění všech sledovaných látek. Emise PM₁₀ (199,8 t v roce 2022) i PM_{2,5} (195,3 t v roce 2022) poklesly o 9,2 % a u emisí PAU (101,6 kg v roce 2022) došlo k poklesu o 10,8 %.

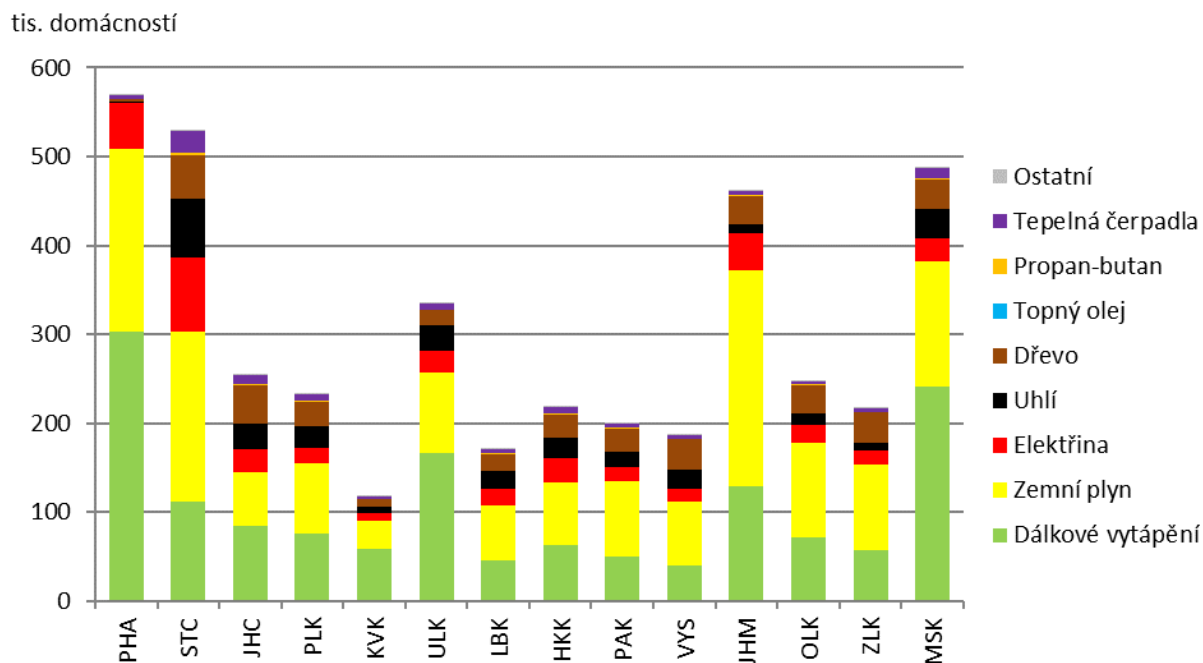
¹⁴ Data pro rok 2022 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici. Způsob vytápění domácností je zjišťován ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021.

¹⁵ Data pro rok 2022 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici. Data jsou zjišťována ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021.

¹⁶ Data pro rok 2022 jsou předběžná.

Graf 7.4.1

Způsob vytápění domácností v krajích ČR [tis. domácností], 2021

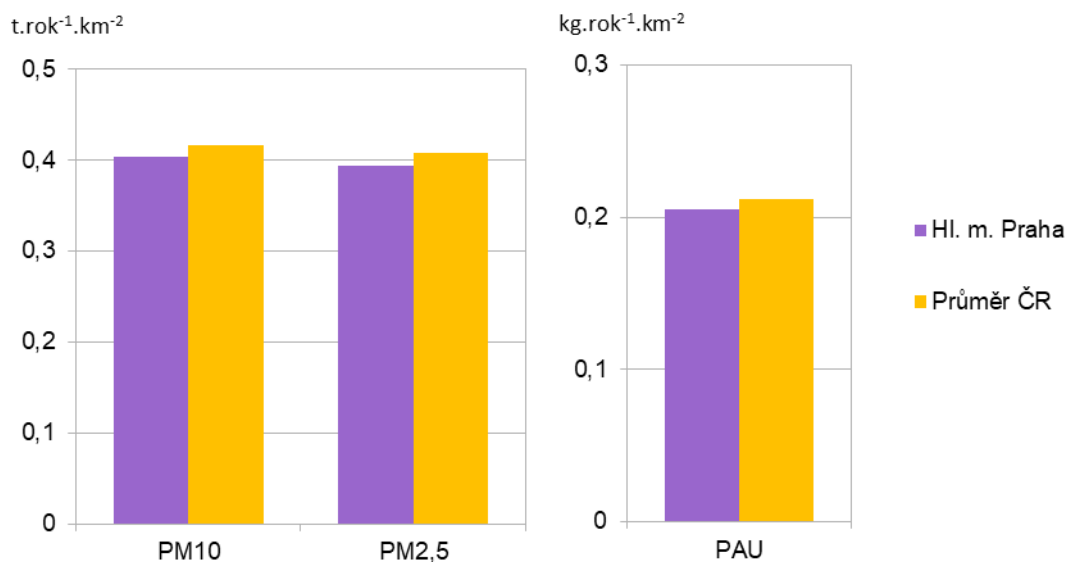


Data pro rok 2022 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici. Způsob vytápění domácností je zjišťován ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021.

Zdroj dat: ČHMÚ

Graf 7.4.2

Měrné emise z vytápění domácností [$t.rok^{-1}.km^{-2}$, $kg.rok^{-1}.km^{-2}$], 2022



Data pro rok 2022 jsou předběžná.

Zdroj dat: ČHMÚ

8. Doprava

8.1. Emise z dopravy

Souhrnné hodnocení

Indikátor	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Emise CO ₂ , N ₂ O				
Emise NO _x , VOC, CO, PM				

Silniční doprava je v Hl. m. Praha nejvýznamnějším zdrojem emisí znečišťujících látek, a tím i hlavním faktorem ovlivňujícím kvalitu ovzduší. Tato situace je ovlivněna vysokou mírou automobilizace (739 osobních automobilů na 1 000 obyv. v roce 2022), spádovostí Prahy pro každodenní dojíždku do zaměstnání i centrální polohou Hl. m. Prahy na tranzitních trasách silniční dopravy se stále nedokončeným vnějším silničním obchvatem. Emisní zátěž z dopravy je v Hl. m. Praha nejvyšší ze všech krajů ČR, měrné emise NO_x v roce 2022 činily 12,8 t.km⁻², průměr ČR je 0,7 t.km⁻². Priority opatření v oblasti dopravy jsou zaměřené na podporu udržitelných forem dopravy, a to s ohledem na přetrvávající vysokou intenzitu silniční dopravy.

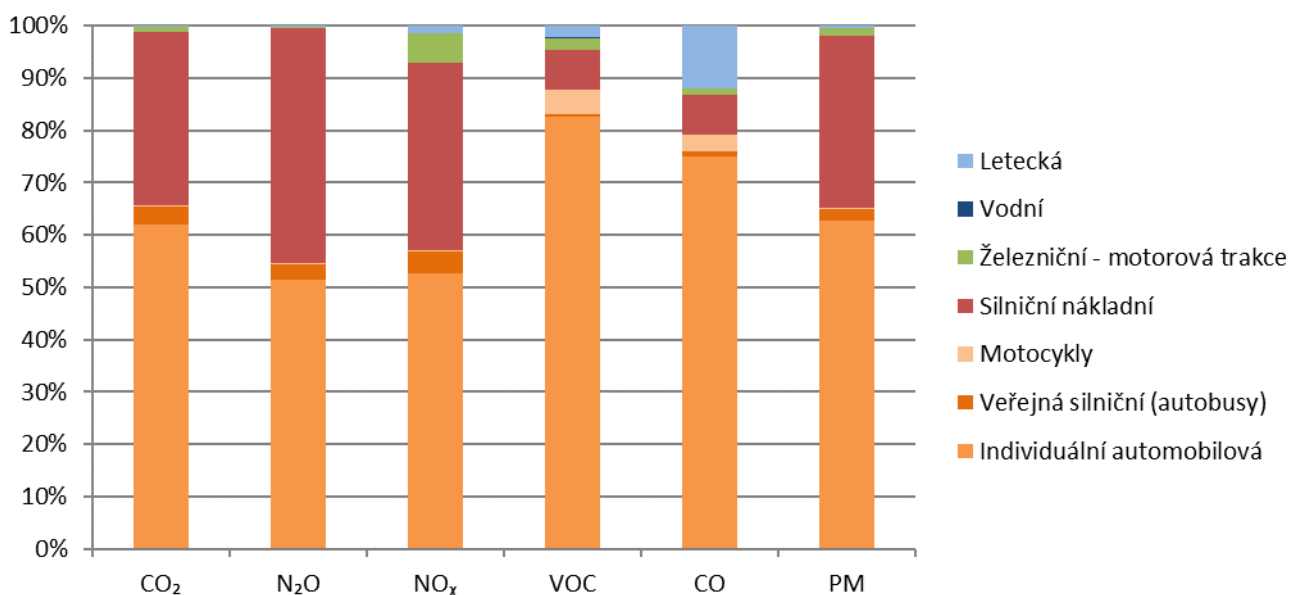
Největším zdrojem emisí z dopravy je v kraji individuální automobilová doprava, ze které v roce 2022 pocházelo 82,5 % emisí CO a 75,0 % emisí VOC a 62,7 % emisí PM (Graf 8.1.1). Zásadním znečišťovatelem ovzduší v Praze je i nákladní silniční doprava se zhruba třetinovými podíly na celkových emisích NO_x a PM z dopravy, z letecké dopravy pocházelo kvůli provozu na letišti Václava Havla 11,9 % emisí CO a 1,3 % emisí NO_x.

Emise znečišťujících látek z dopravy v Hl. m. Praha v období 2000–2022 poklesly (Graf 8.1.2), nejvýrazněji emise CO (o 80,8 %) a VOC (o 77,4 %). Pokles emisí ovlivnila obměna, a tím i modernizace vozového parku vedoucí k poklesu emisní náročnosti vozidel, v závěru období i růst využití alternativních paliv a pohonů. Emise CO₂ z dopravy rostly hlavně v úvodu období v souvislosti s růstem intenzity silniční dopravy a s tím spojeným růstem spotřeby paliv fosilního původu, celkově v období 2000–2022 vzrostly o 53,1 %.

V závěru hodnoceného období je ve vývoji emisí zřetelná fluktuace způsobená pandemií covid-19, která vedla k radikálnímu propadu výkonů veřejné i individuální dopravy na území Prahy v roce 2020 a zčásti i v roce 2021. V meziročním srovnání 2022/2021 emise znečišťujících látek se změnily jen nevýrazně, emise CO meziročně vzrostly o 1,1 %. Tento vývoj lze spojovat s dramatickým růstem emisí z letecké dopravy, kdy se meziročně zdvojnásobil počet odbavených cestujících na pražském letišti. Emisní náročnost silniční dopravy však pokračovala v poklesu. Emise CO₂ z dopravy meziročně stouply o 2,7 % a kopírovaly vývoj dopravy v městské aglomeraci.

Graf 8.1.1

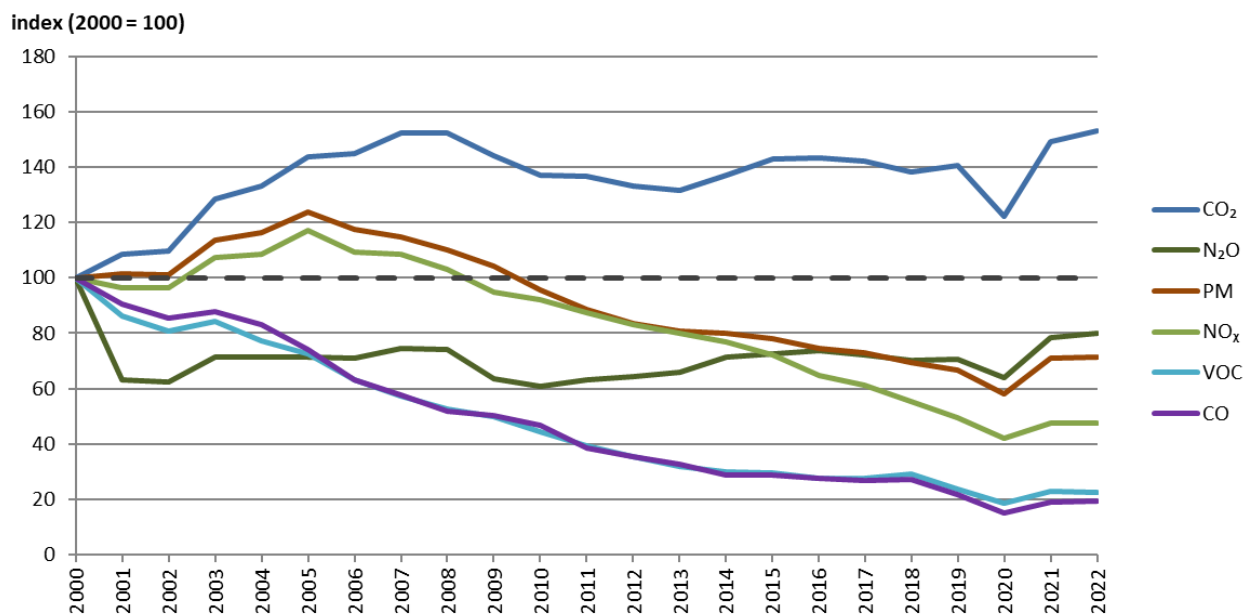
Struktura emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy v kraji dle druhů dopravy [%], 2022



Zdroj dat: CDV, v.v.i.

Graf 8.1.2

Emise znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy v kraji [index, 2000 = 100], 2000–2022



Zdroj dat: CDV, v.v.i.

8.2. Hluková zátěž obyvatelstva

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
		 ¹⁷	

Aglomerace Praha¹⁸ je dle výsledků 4. kola SHM¹⁹ územím nejvíce zatíženým hlukem ze silniční dopravy z celého Česka. Hlukové zátěži přesahující 55 dB bylo celodenně exponováno 911,0 tis. obyvatel aglomerace, což odpovídá 64,2 % obyvatel aglomerace vstupujících do hlukového mapování (Graf. 8.2.1), vymezení aglomerace mírně přesahuje administrativní hranice hlavního města. Vysoké hlukové zátěži ze silniční dopravy nad mezní hodnotu²⁰ bylo celodenně vystaveno 91,2 tis. osob, 6 837 staveb na bydlení, 112 školských zařízení a 2 zdravotnická lůžková zařízení. V nočních hodinách (22–6 hod.) bylo exponováno hluku nad mezní hodnotu 60 dB 109,9 tis. osob. Dle indikátorů zdravotních rizik hlukové expozice bylo v aglomeraci identifikováno 196,4 tis. obyvatel vysoce obtěžovaných hlukem (HA, 13,8 % z celkového počtu obyvatel aglomerace, nejvíce v Česku) a 59,2 tis. obyvatel s vysoce rušeným spánkem (HSD).

Nejvíce jsou hlukem ze silniční dopravy zatíženy lokality s vysokými intenzitami provozu. Jedná se zejména o vnitřní městský okruh (např. Jižní spojka, Barrandovský most), tranzitní trasy přes centrum města (Legerova, Wilsonova, Argentinská), části vnějšího městského okruhu a dálnice na území aglomerace (Obr. 8.2.1).

Protihluková opatření na hlavních silničních komunikacích jsou přijímána dle Akčního hlukového plánu pro hlavní pozemní komunikace ve správě ŘSD ČR – 3. kolo z roku 2019, který zahrnuje kromě aglomerace Praha i Středočeský kraj. Dle § 81 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví jsou však tímto akčním plánem pokryty pouze dálnice a silnice I. třídy, které jsou ve vlastnictví státu. Na území aglomerace Praha jsou vlastníky komunikací Ministerstvo dopravy, Středočeský kraj a hl. m. Praha. Protihluková opatření na komunikacích, jejichž vlastníkem je hl. m. Praha, jsou realizována v souladu s doporučením Akčního plánu snižování hluku aglomerace Praha 2019.

Kromě silniční dopravy je aglomerace Praha významněji zatížena i hlukem ze železniční dopravy. Železnice na území aglomerace je zdrojem celodenní hlukové zátěže nad mezní hodnotu 70 dB pro celkem 2,1 tis. obyvatel, v nočních hodinách pro cca 1 tis. obyvatel. Vysoce je obtěžováno hlukem ze železniční dopravy 10,9 tis. obyvatel aglomerace, osob s vysoce rušeným spánkem kvůli železniční dopravě bylo identifikováno 6,3 tis.

¹⁷ V důsledku změn v metodice mapování jsou data mezi jednotlivými koly SHM nesrovnatelná a trendy hlukové zátěže tak nelze hodnotit.

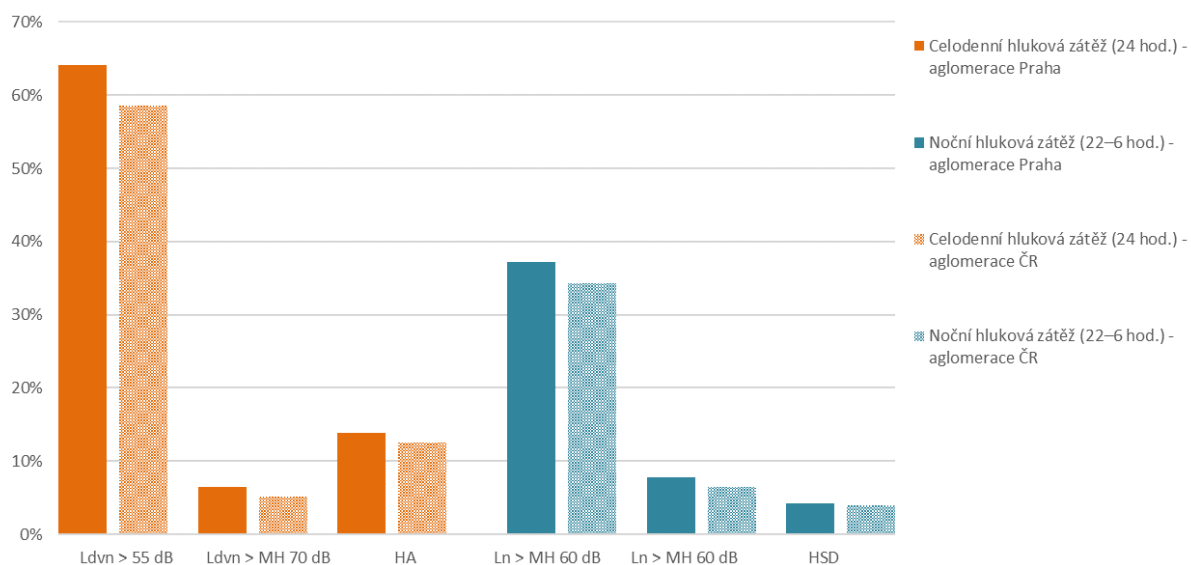
¹⁸ Aglomerace jsou definovány vyhláškou č. 561/2006 Sb., o stanovení seznamu aglomerací pro účely hodnocení a snižování hluku.

¹⁹ Data jsou pořizována dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí v pětiletých intervalech. 4. kolo SHM pokrývá hlukovou situaci v letech 2018–2022.

²⁰ Mezní hodnoty hlukových indikátorů jsou stanoveny vyhláškou č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování pro indikátory celodenní (24hodinové) hlukové zátěže L_{dvn} a noční hlukové zátěže L_n (22–06 hod.). Překročení mezních hodnot je iniciačním mechanismem pro tvorbu akčních plánů na snížení hlukové zátěže.

Graf 8.2.1

Podíl obyvatel aglomerace Praha vystavených jednotlivým kategoriím hlukové zátěže ze silniční dopravy pro indikátory celodenní (24hodinové) a noční (22–6 hod.) hlukové zátěže na celkovém počtu obyvatel vstupujících do hlukového mapování [%], 2022



Zdroj dat: NRL pro komunální hluk

Obr. 8.2.1

Hluková mapa aglomerace Praha, silniční doprava, indikátor L_{dvn}, 2022



Zdroj dat: NRL pro komunální hluk

9. Odpady²¹

9.1. Produkce odpadů

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Celková produkce odpadů na obyvatele²² v Hl. m. Praha poklesla mezi lety 2009 a 2021 o 16,0 % na 4 152,1 kg.obyv.⁻¹, a to i přes meziroční 2020–2021 zvýšení o 13,1 % (Graf 9.1.1). Souběžný vývoj má celková produkce ostatních odpadů na obyvatele (ostatní odpady zabírají velkou část z celkové produkce odpadů). Ta se od roku 2009 snížila o 16,4 % na hodnotu 4 043,3 kg.obyv.⁻¹ v roce 2021, což souvisí se snížením produkce stavebních a demoličních odpadů, která je zde ale i tak vysoká.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2021 klesla o 0,4 % na celkových 108,8 kg.obyv.⁻¹. Jedná se o poměrně nízkou hodnotu v krajském srovnání, což je zapříčiněno mimo jiné fungujícím systémem zpětného odběru a odděleného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení, která by v režimu odpadů byla z velké části nebezpečným odpadem. Razantnější navýšení po roce 2017 souviselo s jednorázově vznikajícími odpady ze stavební a demoliční činnosti, zejména pak se znečištěnou zemínou. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2021 meziročně kolísal, ale celkově stoupl z 2,2 % na 2,6 %, a to vzhledem ke snížení celkové produkce odpadů.

Celková produkce komunálních odpadů²³ na obyvatele od roku 2009 poklesla o 18,7 % na 523,1 kg.obyv.⁻¹ v roce 2021 (Graf 9.1.2). Celková produkce smíšeného komunálního odpadu na obyvatele se mezi lety 2009–2021 snížila o 29,8 % na hodnotu 268,4 kg.obyv.⁻¹ a její podíl na celkové produkci komunálních odpadů na obyvatele ve sledovaném období klesl z 59,4 % na 51,3 %.

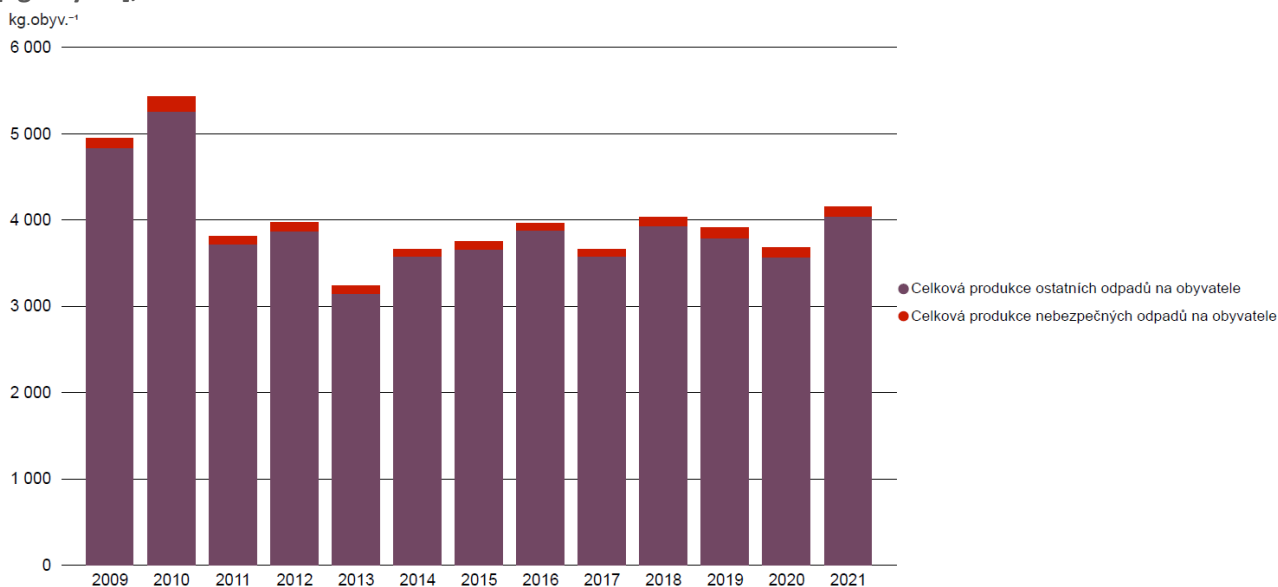
²¹ Data pro rok 2022 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici.

²² Součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele.

²³ Produkce komunálních odpadů od občanů včetně produkce komunálních odpadů vznikajících při nevýrobní činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obce (<https://isoh.mzp.cz/VISOH/Main/IndikatoryOh>). Z důvodu změny metodiky nejsou do celkové produkce komunálních odpadů od roku 2020 započteny odpady katalogových čísel 20 02 02 (zemina a kameny) a 20 03 06 (odpad z čištění kanalizace).

Graf 9.1.1

Celková produkce odpadů na obyvatele, celková produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2021



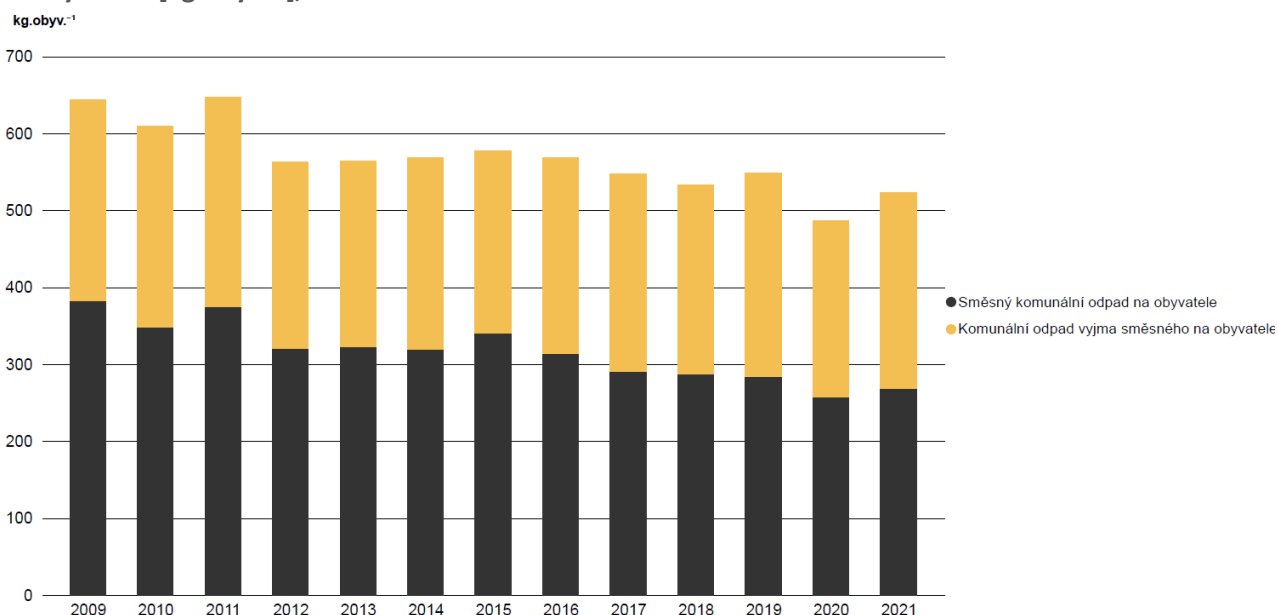
Data pro rok 2022 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici.

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj dat: CENIA, ČSÚ

Graf 9.1.2

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2021



Data pro rok 2022 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici.

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj dat: CENIA, ČSÚ

10. Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí²⁴

Projektová činnost kraje v oblasti životního prostředí v roce 2022

Název projektu	Cíle projektu
Klimatický plán hl. m. Prahy a jeho naplňování v roce 2022	Plán byl přijat Zastupitelstvem hl. m. Prahy v červnu 2021 jako soubor celkem 69 opatření, přijatých za účelem snížení množství emisí CO ₂ na území hl. m. Prahy o 45 % (do roku 2030). Tato opatření je možno rozdělit do čtyř zásadních oblastí – mitigační (energetická, zejména přechod k obnovitelným zdrojům a celkové snížení spotřeby energie), dopravní (dostavba významných dopravních staveb a co nejrychlejší přechod k udržitelnější mobilitě a podpora bezemisní mobility), opatření vedoucí k urychlení přechodu na cirkulární ekonomiku a opatření adaptační.
Klimatický plán hl. m. Prahy – Adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu	Na poli adaptace na změnu klimatu probíhaly práce na naplňování projektů, obsažených v Implementačním plánu ke Strategii adaptace na změnu klimatu pro roky 2020–2024. Dle monitorovací zprávy bylo v roce 2022 úspěšně ukončeno dalších 68 projektů, 168 projektů je probíhajících, 18 záměrů bylo přesunuto do fáze projektu. Ke dni 31. 7. 2022 čítal zásobník celkem 391 projektových karet. Jedná se většinou o projekty modrozelené infrastruktury, které přispějí k ozelenění prostředí (výsadba nových stromů a keřů, obnova zeleně a záhonů), zlepšení kvality veřejných prostranství (revitalizace ploch, obnovy cest a městského mobiliáře) nebo ke snížení dopadů sucha (řešení na zadržování vody, instalace pítek, mížitek a dalších vodních prvků). Do tvorby adaptačního zásobníku se zapojily téměř všechny městské části, další organizace s majetkovou účastí hl. m. Prahy a příspěvkové organizace
Klimatický plán hl. m. Prahy – Udržitelná energetika	V oblasti energetiky – mitigace byly definovány základní cíle: dopracovat studii proveditelnosti pro projekt Energo centra s cílem komplexní přípravy podkladů a stanovisek k zahájení projekčních prací k územnímu a stavebnímu řízení pro realizaci 1. etapy Energo centra; zajistit podmínky příspěvkové organizace Pražské společnosti obnovitelné energie pro maximální využití solární energie prostřednictvím FVE na objektech HMP při zohlednění připravované novely energetického zákona LEX OZE I a LEX OZE II; připravit podklady a stanovit harmonogram pro maximální využití dotační podpory při realizaci energetických opatření na objektech HMP prostřednictvím výzvy Modernizačního fondu; koordinovat realizaci společného nákupu elektrické energie pro organizace HMP.
Klimatický plán hl. m. Prahy – Cirkulární ekonomika	V průběhu roku 2022 byl vypracován Akční plán strategie Cirkulární Praha 2030, v rámci kterého jsou určeny konkrétní projekty cirkulární ekonomiky ve 4 klíčových oblastech: stavebnictví, vodní hospodářství, odpadové hospodářství, veřejné zakázky. Byly realizovány další Reuse dny na území MČ Prahy 10 a v Praze-Slivenci. Jedná se o komunitní venkovní akce typu SWAP, na které lze přinést nepotřebné předměty z domácností, a naopak cokoli jiného si zase zdarma odnést. V rámci MHMP byly opět zorganizovány 2 SWAPy pro zaměstnance úřadu. Byla zfinalizována podoba konceptu Reuse na školách na rok 2023 a byly alokovány finanční prostředky pro jeho pilotní realizaci.

²⁴ Informace publikované v této kapitole vycházejí z podkladů zpracovaných a poskytnutých jednotlivými kraji.

<p>Klimatický plán hl. m. Prahy – Udržitelná mobilita</p>	<p>Pokračovaly intenzivní přípravy na výstavbu nové linky metra D. V dubnu 2022 byla zahájena stavba prvního úseku Pankrác–Olbrachtova.</p> <p>Pokračovaly i investice do rozvoje tramvajové sítě. V dubnu 2022 byl zahájen provoz na nové trati Sídliště Barrandov – Holyně a v srpnu na nové tramvajové smyčce Depo Hostivař. Byla zahájena realizace několika staveb – v dubnu 2022 tratě Sídliště Modřany – Libuš, v červenci tratě Divoká Šárka – Dědina a v září Dvoreckého mostu a nové vozovny Hloubětín. V různých fázích projektové přípravy a povolovacích procesů je dalších 16 staveb nových tramvajových tratí.</p> <p>V oblasti železniční dopravy je hlavním investorem státní organizace Správa železnic. V roce 2022 pokračovala rekonstrukce tratí Praha Smíchov – Černošice a Praha – Lysá nad Labem, v realizaci je také stavba Modernizace trati Praha-Bubny – Praha-Výstaviště (jako dílčí součást spojení Praha–letiště–Kladno). V různých fázích přípravy je na území hlavního města cca 26 staveb.</p> <p>Proběhly dvě rozsáhlé rekonstrukce dopravní infrastruktury, jmenovitě Barrandovského mostu a tramvajové trati na Malé Straně.</p> <p>V segmentu autobusové dopravy došlo k realizaci prvních projektů elektrifikace autobusových linek (Elektrifikace linky 140, zahájení realizace Elektrifikace linky 119 a zahájení provozu 14 ks elektrobusů na linkách 154 a 213). Rovněž se intenzivně pokračovalo v přípravě dalších elektrifikačních projektů, jejichž realizace by mohla nastat v nejbližších letech. V roce 2022 bylo zařazeno do provozu 14 ks dvoupólových elektrobusů, uzavřeny byly kontrakty na 15 ks kloubových bateriových trolejbusů a 20 ks tříčlánkových bateriových trolejbusů, jejichž dodávky by měly proběhnout v roce 2023.</p> <p>V koncepční rovině byl schválen Radou hl. m. Prahy dokument Strategie aktivní mobility v Praze, který je rozpracováním Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí v tomto tématu.</p> <p>V roce 2022 na základě zpracovaných podkladů Praha projednala a schválila, že pro rozvoj veřejného dobíjení na svém území připraví zadání veřejné koncese. Při realizaci koncese na dodávku AC rezidentního dobíjení elektromobilů plánuje kromě samostatných stanic využít připravené EV-ready lampy veřejného osvětlení. Realizační projekt bude připraven během roku 2023. Pokračuje spolupráce se společností PRE a Škoda Auto na podpoře výstavby superrychlých dobíjecích stanic na veřejných pozemcích.</p>
<p>Vybudování protipovodňové ochrany (PPO) hl. m. Prahy</p>	<p>V roce 2022 pokračovala příprava navýšení PPO na Starém Městě a rovněž příprava doplnění a rozšíření PPO na základě zkušeností z povodně 2013. Dále byla dokončena realizace stabilizace výpusti DN 2000 v Troji. Na Zbraslavi bylo provedeno lokální navýšení PPO u tenisové haly a zahájena výstavba PPO pod zbraslavským zámekem.</p>
<p>Potoky pro život</p>	<p>Revitalizace v minulosti nevhodně upravených vodních toků (v roce 2022 se jednalo např. o komplexní revitalizaci koryta Rokytky nad soutokem s Říčankou nebo revitalizace koryta Botiče v Záběhlicích).</p>
<p>Obnova a revitalizace vodních nádrží</p>	<p>Celková revitalizace a odbahnění vodních nádrží (v roce 2022 se jednalo zejména o stavbu nové vodní plochy v rámci Letenských sadů).</p>
<p>Účast při plánování v oblasti vod</p>	<p>Průběžná spolupráce v rámci tvorby Plánů dílčích povodí Horního a Středního Labe, Dolní Vltavy a Berounky a Národního plánu Labe.</p>
<p>Postupné snižování</p>	<p>Na odstraňování staré hlukové zátěže a snižování hlukové zátěže obyvatel spolupracuje Praha dlouhodobě s TSK a DPP a v návaznosti na strategické hlukové mapy aglomerace</p>

<p>hlukové zátěže obyvatel</p>	<p>pořizuje akční plány snižování hluku. V roce 2022 probíhaly stavební práce spojené s realizací nové mobilní protihlukové clony na komunikaci 5. května a protihlukové stěny a protihlukového valu v místě křížení komunikací 5. května a Jižní spojka, přípravy či realizace rekonstrukce mostů a mostních objektů (např. Libeňský most, Barrandovský most), přípravy či realizace rekonstrukce komunikací a výměny povrchů (např. ul. Karoliny Světlé, Průmyslová, Koněvova, Vršovická) a další (např. příprava výstavby obchvatu Březiněvsi, příprava a realizace úpravy křížení dálnice D1 s ulicí Chilská, realizace rekonstrukce tramvajových tratí, výstavba vozovny Hloubětín aj.).</p>
<p>Projekt komplexního hospodaření s odpady na území hl. m. Prahy</p>	<p>V rámci plnění cílů stanovených v Plánu odpadového hospodářství hl. m. Prahy (POH), spojených s předcházením vzniku odpadu a snižováním jeho měrné produkce, hl. m. Praha i v roce 2022 na svém území pokračovalo v poskytování služby svozu rostlinného bioodpadu a rozšířilo tím portfolio využitelných složek komunálního odpadu, které mohou občané hl. m. Prahy ve městě třídít.</p> <p>V roce 2022 probíhalo průběžné zahušťování sběrné sítě pro sběr kovových obalů. K 31. 12. 2022 bylo v ulicích města rozmístěno celkem 1 806 ks sběrných nádob a vysbíráno 831 tun kovových obalů.</p> <p>V roce 2022 se dále rozvíjel projekt nádobového sběru použitých jedlých olejů a tuků. Za celý rok bylo vysbíráno z celkem 773 umístěných sběrných nádob na stanovištích tříděného odpadu 161 tun použitých jedlých olejů a tuků.</p> <p>V roce 2022 se povedlo otevřít již 5. Re-use point na sběrných dvorech hl. m. Prahy. Prostřednictvím těchto Re-use pointů mají občané možnost dát druhou šanci použitým věcem, jako je nábytek, knihy, hračky, sportovní vybavení, dětské kočárky, nádobí apod. Občané do Re-use pointů přinesli celkem 3 882 kusů předmětů o celkové váze téměř 26 tun.</p>
<p>Zalesnění zemědělské půdy</p>	<p>Zalesňování a ozeleňování původně zemědělských pozemků (v roce 2022 se jednalo zejména o výsadby v krajinném parku Litoznice a také plošné výsadby zeleně v parku U Čeňku).</p>
<p>Obnova historických sadů a alejí</p>	<p>Obnova zanedbaných historických ovocných sadů (v roce 2022 např. sad Sobín).</p>
<p>Obnova technických prvků v parcích</p>	<p>Obnova stavebních prvků v královské oboře Stromovka – obnova a stavba nových cest v nově přiřčené části parku od Výstaviště nebo druhá etapa stavby nových mlatových cest v parku U Čeňku.</p>
<p>Údržba zvláště chráněných území pastvou</p>	<p>Údržba stepních a polostepních lokalit pastvou kombinovaného stáda ovcí a koz.</p>
<p>Projekt Čistou Stopou Prahou a Praha jede</p>	<p>Kampaň Čistou stopou Prahou (www.cistoustopou.cz) měla od svého počátku za cíl motivovat veřejnost k tomu, aby více přemýšlela a diskutovala nad tématem dopravy a jejím vlivem na město a jeho obyvatele. Snahou bylo podávat veřejnosti objektivní informace, informovat o aktuálním dění v pražské dopravě a upozorňovat na možnosti bezemisního nebo nízkoemisního způsobu pohybu po městě. V roce 2022 se tato úloha přesunula na nový projekt Praha jede, který se omezil na tematické články a posty zveřejňované na webových stránkách (www.prahajede.cz) a šířené rovněž prostřednictvím sociálních sítí. V rámci původního projektu Čistou stopou Prahou zůstala v provozu webová stránka, která byla využívána jako prostor pro sdílení praktických informací od veřejné správy Prahy (zejména Odboru dopravy Magistrátu hl. m. Prahy).</p>

<p>Realizace Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí</p>	<p>V roce 2022 pokračovala plánovaná aktualizace Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí. Jejím součástí bylo hodnocení naplňování strategických cílů Prahy v oblasti udržitelné mobility. Hodnocení jasně ukazuje, že i přes realizaci řady opatření (uvedených v textu výše) se strategické cíle udržitelné mobility nedaří naplňovat. Kontinuálně roste počet automobilů, které vlastní obyvatelé Prahy, stejně jako počet aut, která každodenně překračují vnější hranice města; obojí zvyšuje nároky dopravy na prostor a zhoršuje problémy s parkováním. Počty usmrcených a těžce zraněných při dopravních nehodách se nedaří snížit. Přestože každoročně roste délka chráněných cyklotras, stále chybí bezpečná infrastruktura, která by umožnila cyklistům průjezd centrem. Zvyšují se i finanční nároky dopravního systému. Příjmy z dopravy dosahují jen 1,6 % městského rozpočtu a město uhradilo v roce 2022 za provoz pražské integrované dopravy rekordních 19,5 mld. Kč, tj. 82,4 % ztráty z provozu.</p> <p>Nehledě na výsledky hodnocení, které naznačují potřebu využívat ve větší míře ekonomické nástroje řízení poptávky po parkování a individuální automobilové dopravě a zvýšit příjmy z dopravy, které jsou potřeba na údržbu a rozvoj dopravní infrastruktury, nedošlo v této oblasti v roce 2022 k zásadním změnám. Více informací na www.poladprahu.cz.</p>
<p>Projekt rozšíření zón placeného stání (ZPS) na další městské části</p>	<p>Problémy s parkováním zejména v centru města se kontinuálně zhoršují zejména v důsledku rostoucího počtu automobilů vlastněných pražskými domácnostmi a rostoucího počtu automobilů příjezdících ze zázemí města. Šance rezidentů na nalezení volného parkovacího místa v modrých zónách se kontinuálně snižuje, počet automobilů parkujících na chodnících a přechodech naopak zvyšuje. Praha, stejně jako řada zahraničních měst, nikdy nebude schopna vytvářet nová parkovací místa tempem, s jakým přibývá nových žadatelů o dlouhodobá parkovací oprávnění. Navzdory existenci koncepčního dokumentu Zóny placeného stání hl. m. Prahy – Strategie rozvoje parkování 2020–2025, který zdůrazňuje nutnost úpravy cen parkování, nebyla v této otázce nalezena politická shoda. I nadále tak má cena zejména dlouhodobých oprávnění jen minimální efekt na poptávku po parkování na ulici. Postupné rozšiřování ZPS do dalších částí Prahy sice zpravidla krátkodobě zmírňuje lokální problémy s parkováním, na úrovni celého města ale k zásadnímu řešení problémů s parkováním nepřispívá.</p>
<p>Projekt pražského carsharingu</p>	<p>V průběhu roku 2022 nedoznal projekt pražského carsharingu větších úprav. Současní poskytovatelé carsharingu zvyšovali množství nabízených vozidel. Celkové množství carsharingových vozidel v Praze narostlo mezi roky 2021 a 2022 z 1 554 na 1 850.</p>
<p>Projekt Školní ulice</p>	<p>Od roku 2020 jsou v Praze realizovány tzv. školní ulice. Školní ulice je specifický dopravní režim (zákaz vjezdu motorových vozidel po krátký, přesně specifikovaný časový úsek), jehož cílem je učinit prostor v bezprostřední blízkosti školní budovy, který je bezpečný pro docházející děti v době největšího dopravního ruchu. Koordinátorem na celopražské úrovni je Odbor dopravy MHMP, který jej rovněž metodicky vede. Byl vytvořen Manuál implementace školní ulice v Praze, který je spolu s dalšími praktickými podklady veřejně přístupný na https://www.cistoustopou.cz/knihovna/skolni-ulice-1546.</p> <p>V roce 2022 byla nová trvalá školní ulice s úspěchem zavedena u ZŠ Na Dlouhém lánu, Praha 6. Pokusně byla školní ulice realizována také u ZŠ v Praze-Klánovicích, v souvislosti s projektem byl poblíž školy rovněž instalován měřič kvality ovzduší – oba experimenty byly po vyhodnocení zastaveny, protože se nepotvrdila jejich efektivita v místě.</p>
<p>Cyklodepo</p>	<p>V listopadu 2020 bylo na pražské Florenci otevřeno první městské cyklodepo určené pro rozvoz zásilek po centru města prostřednictvím nákladních elektrokol. Cílem je ulevit veřejnému prostoru, snížit dopravní zátěž a přispět tak ke zkvalitnění života obyvatel</p>

města, zejména pak v jeho centru. V roce 2022 bylo prostřednictvím cyklopeda Florenc doručeno každý pracovní den v průměru 288 zásilek a prostřednictvím cyklopeda Anděl, které se postupně rozjíždělo, v pracovní dny průměrně 160 zásilek. V plánu je otevření třetího mikropeda, využívajícího nákladní elektrokola, v Praze na Zahradním Městě.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Dotace na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy	Podpora následujících oblastí životního prostředí: Veřejná zeleň, Zelené učebny, Ochrana přírody, Ekologická výchova, Specifické projekty, Výukové a vzdělávací programy pro školy, Adaptace na klimatickou změnu. O dotace žádají jak právnické, tak i fyzické osoby. V roce 2022 bylo podpořeno 158 projektů v celkové výši 40 mil. Kč.
Program Čistá energie Praha	Hlavním cílem je motivační působení na vlastníky či nájemce bytů k přeměně původních topných systémů na ekologičtější formy vytápění včetně využití obnovitelných zdrojů energie. Výsledkem jsou úspory energií a snižování emisí znečišťujících látek. Program Čistá energie Praha 2022–2023 je určen na podporu instalací tepelných čerpadel, akumulčních nádrží v rodinných domech s vytápěním kotlem na pevná paliva 3. a vyšší emisní třídy, solárních termických systémů a regulace parametrů otopné vody z dálkového vytápění v předávacím místě bytových domů v trvale obývaných bytových objektech.
Program „Zlepšování kvality ovzduší v hl. m. Praze – pořízení ekologického vytápění v domácnostech IV“ („Kotlíkové dotace IV“)	V případě kotlíkových dotací se jedná o dotace z OPŽP s cílem snížit emise z lokálního vytápění pevnými palivy v rodinných domech, podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek, obměnou za tepelné zdroje splňující emisní limity 3. a vyšší třídy. V roce 2022 byl vyhlášen dotační program "Zlepšování kvality ovzduší v hl. m. Praze – pořízení ekologického vytápění v domácnostech IV". Dotace byla určena pro nízkopříjmové domácnosti.

Další environmentální aktivity kraje a EVVO v roce 2022

Aktivita	Cíle aktivity
Den Země	Oslava Dne Země se uskutečnila 5. května 2022 v parku Kampa. Hlavním tématem byl Hmyz v městské přírodě. On-line probíhala také fotografická soutěž. Akce se zúčastnilo více než 900 návštěvníků.
Kampaň hl. m. Prahy v rámci Evropského týdne mobility (ETM)	Součást projektu Čistou Stopou Prahou. Aktivity podporující čistou mobilitu v zájmu zlepšení stavu životního prostředí a zdraví obyvatel města, v roce 2022 s podtitulem „Kombinuj a jed“. Vybrané akce: 16. 9.: Den bez bariér, 17. 9.: Den bez aut, Kombinuj a jed, 18. 9.: Galasova cyklojízda, 20.9.: Pojízdny cykloservis, Terminál Smíchov, 21. 9.: Vyjíždka po cyklistické infrastruktuře, 22. 9.: Konference chytře (nejen) městem. Součástí kampaně v Praze opět výzva Do práce na kole a sobotní sousedské slavnosti Zažít město jinak (17. ročník) a řada dalších akcí (více viz www.cistoustopou.cz).
Krajská konference EVVO hl. m. Prahy 2022	Tématem 13. konference environmentální výchovy hl. m. Prahy bylo „Vzdělávání a výchova ke kritickému myšlení“. Výstupy z konference jsou k dispozici na www.konferenceevvopraha.cz .

Aktivita	Cíle aktivity
Zajišťování provozu 2 významných středisek ekologické výchovy (SEV) na území hl. m. Prahy, SEV Lesů HMP a SEV Toulcův dvůr	Postupná realizace dlouhodobého záměru provozování a rozvoje areálů středisek EV v hl. m. Praze se zastoupením různých typů přírodních a polopřírodních prostředí jako zázemí pro realizaci EVVO pro školy a veřejnost. Od roku 2017 je v rámci SEV Lesů HMP v provozu Ekocentrum PRALES (Pražské lesní středisko) v MČ Praha 19-Kbely.
Ptáci online	Spolupráce s Fakultou životního prostředí ČZU v Praze na projektu Ptáci online – Sledování hnízdění ptáků pomocí chytrých ptačích budek. Projekt zapojuje školy do pozorování a monitoringu hnízdicího ptactva a přibližuje jim vědecké postupy a data.
Pražská EVVOLUME	E-časopis Pražská EVVOLUME se věnuje různým tématům pražské přírody a environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty nejen v hlavním městě. Je určen pro širokou veřejnost i odborníky, a pro všechny zajímaví se o životní prostředí i EVVO (speciálně např. pedagogy). Všechna vydání jsou zdarma k dispozici na prazskaevvolume.cz .
Zajištění ekologických výukových programů (EVP) a dlouhodobých vzdělávacích programů (VP) pro školy	Kontinuální poskytování možnosti školám a dalším dětským kolektivům využívat komplexní sadu EVP a dlouhodobých vzdělávacích programů v dotované ceně a odpovídající aktuální poptávce. Pro školní rok 2021/2022 bylo za finanční podpory hl. m. Prahy zajištěno pro školy 401 různých typů EVP.
Voda je život – osvětová kampaň	Osvětová kampaň informující návštěvníky o důsledcích klimatických změn a způsobech adaptace na tyto změny. K dispozici zde byla řada interaktivních workshopů představujících důležitost městské zeleně, obsahu vody v půdě, využití dešťové vody v městském prostředí, koloběh vody a mnohé další. Akce se zúčastnilo více než 950 návštěvníků.
Kampaň prevence moru včelího plodu	Celoroční osvětová kampaň upozorňující na nebezpečné onemocnění včel, mor včelího plodu. Kampaň měla za cíl nejen informovat o závažnosti tohoto onemocnění včel, ale také umožnit dobrovolné plošné testování vzorků na přítomnost moru včelího plodu. V rámci této kampaně bylo testováno celkem 241 vzorků. Ani jeden vzorek nebyl pozitivní na přítomnost moru.
Národní včelařská konference	4. 10. 2022 se v Zastupitelském sálu Magistrátu hlavního města Prahy uskutečnila Národní včelařská konference. Nosným tématem byla prevence moru včelího plodu. Konference se zúčastnilo cca 80 účastníků.
Putovní výstava fotografií NE! v přírodě	Celoroční osvětová kampaň upozorňující na nevhodné chování některých návštěvníků městských lesů a parků. Výstava řeší celkem 12 témat a každé téma má svou tvář z řad známých osobností. V roce 2022 byla výstava na 14 různých místech.
Rozvoj Portálu životního prostředí hl. m. Prahy	Správa a rozvoj nových webových stránek města k životnímu prostředí jako součásti portálové rodiny HMP. V roce 2022 byly publikovány další sady online přednášek ve vztahu k EVVO a klimatické změně. Rozšířena byla rubrika s elektronickými verzemi materiálů pro veřejnost a zejména pro děti. Zahájena byla příprava nového Portálu ŽP hl. m. Prahy, včetně modernizovaných aplikací.
Komplet materiálů Praha životní prostředí	Každoroční příprava a publikace materiálů tvořících komplet Praha životní prostředí, od vydání 2014 v inovované podobě (podrobná Elektronická zpráva,

Aktivita	Cíle aktivity
	stručná souhrnná zpráva o životním prostředí v Praze – vybrané údaje z Elektronické zprávy s mapovou přílohou). Finalizace přípravy sady materiálů za rok 2020, zahájení přípravy sady za rok 2021. Dále vydání 1. čísla materiálu Rychlé informace o ŽP v Praze.
Příprava informačních a osvětových materiálů pro veřejnost v oblasti péče a ochrany životního prostředí	Příprava informačních a osvětových materiálů (letáky, brožury, publikace, informační tabule v terénu apod.) se zaměřením na oblasti pražské přírody a krajiny, nakládání s komunálními odpady, využívání energie, adaptace na změnu klimatu aj. V roce 2022 pokračovalo doplňování sady „V Praze za přírodou“ (letáky k trasám, mapa a souhrnný leták), nově byly vytvořeny letáky a plakáty ke kampani „NE! v přírodě“, aktualizován byl opět leták „Pražské sady a aleje“ a pokračovala aktualizace sad „Lesy a lesoparky Prahy“ a „Pražské parky a zahrady“. Pokračovala průběžná údržba naučných stezek a instalace informačních tabulí o pražských rybnících a vodních tocích v terénu.
Aktivity v oblasti MA21 na úrovni městských částí	Za rok 2022 bylo v celostátní databázi MA21 zaevidováno celkem 14 MČ, z toho v kategorii A jedna MČ, v kategorii B dvě MČ, v kategorii C pět MČ, v kategorii D čtyři MČ a v kategorii zájemci 2 MČ.

Aktivity neziskového sektoru s environmentální tematikou v roce 2022

Aktivita	Garant aktivity
<p>Program GLOBE</p> <p>Celostátní program. Mezinárodní vzdělávací program rozvíjející badatelství žáků v přírodě a jejich aktivní zájem a péči o životní prostředí v okolí školy. V roce 2022 bylo na území hl. m. Prahy do projektu zapojeno 20 škol.</p>	regionální aktivity zajišťuje TEREZA, vzdělávací centrum, z.ú.
<p>Program Ekoškola</p> <p>Celostátní program. Mezinárodní vzdělávací program, ve kterém žáci s učiteli a dalšími dospělými zlepšují životní prostředí ve škole, její ekoprovoz. V roce 2022 bylo zapojeno 34 základních a středních škol a 21 mateřských škol na území hl. m. Prahy.</p>	regionální aktivity zajišťuje TEREZA, vzdělávací centrum, z.ú.
<p>Program Les ve škole</p> <p>Celostátní program. Mezinárodní výukový program, ve kterém žáci poznávají přírodní prostředí, les – náš největší přírodní ekosystém, ve svém okolí. V roce 2022 bylo zapojeno 38 škol a dalších vzdělávacích subjektů na území hl. m. Prahy.</p>	regionální aktivity zajišťuje TEREZA, vzdělávací centrum, z.ú.
<p>Program Učíme se venku</p> <p>Celostátní program, který podporuje učitele, aby svoji výuku v různých předmětech prováděli venku, v přírodě. V roce 2022 bylo zapojeno cca 320 pražských učitelů.</p>	regionální aktivity zajišťuje TEREZA, vzdělávací centrum, z.ú.
<p>Projekt M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy pro základní školy)</p> <p>Celostátní program SSEV Pavučina s cílem zejména vytvářet funkční systémy školního a mimoškolního EVVO. V Praze bylo do projektu M.R.K.E.V. přihlášeno 19 škol.</p>	regionální aktivity zajišťuje Botič o.p.s., Praha

Aktivita	Garant aktivity
<p>Projekt Mrkvička (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy pro mateřské školy)</p> <p>Celostátní program SSEV Pavučina poskytuje metodickou a informační podporu a umožňuje vzájemnou výměnu zkušeností mezi školami v oblasti EVVO. V Praze bylo do projektu přihlášeno 55 mateřských škol.</p>	<p>regionální aktivity zajišťuje Botič o.p.s., Praha</p>
<p>Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy pro pedagogy MŠ</p> <p>Cílem tohoto specializačního studia je vybavit 18 pražských pedagogů MŠ znalostmi, dovednostmi a motivací potřebnými k realizaci efektivní EV, resp. vzdělání pro udržitelný rozvoj tak, aby získané znalosti a dovednosti mohli účinně aplikovat ve své praxi školního koordinátora EVVO.</p>	<p>regionální aktivity zajišťuje Botič o.p.s., Praha</p>
<p>Ekoporadnypraha.cz (www.ekoporadnypraha.cz)</p> <p>Projekt, založený na spolupráci nejvýznamnějších ekoporaden v Praze, běží od roku 2009, v roce 2022 byl rovněž zajištěn a podpořen v rámci dotací na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy. Mezi ekoporadenské služby patří zejména přímé a systémové poradenství, poradenské akce, vzdělávací semináře, přednášky, osvětové akce a kampaně, vydávání publikací a letáků, ekoporadenské články k aktuálním a zajímavým tématům aj.</p>	<p>nezávislé sdružení 9 neziskových organizací poskytujících ekoporadenství v hl. m. Praze, jehož činnost koordinuje Ekocentrum Koniklec, o.p.s.</p>
<p>Aktivity Klubu ekologické výchovy, z.s. (KEV) v Praze</p> <p>Rozvoj komplexního pojetí ekologického vzdělávání a výchovy v kontextu podpory udržitelného rozvoje. Posilování manažerských dovedností koordinátorů EV a vytváření sítě škol v rámci celé ČR. V roce 2022 bylo do sítě KEV zapojeno 365 škol (21 škol pražských) a dále výzkumné a vzdělávací instituce (např. Institut vzdělávání a poradenství ČZU, Národní pedagogický institut) se sídlem v Praze a statutem kolektivních členů KEV. Byly zahájeny další ročníky specializačního studia pro koordinátory EV (v Praze 9. ročník). 53 škol (z toho 4 školy z Prahy) získalo na období 2022–2024 certifikaci Škola UR s naplňováním cílů UR ve spolupráci s Českou komisí pro UNESCO a s kraji.</p>	<p>Klub ekologické výchovy, z.s.</p>

Prioritní environmentální problémy kraje

Ochrana klimatu a adaptace na změnu klimatu

Současná zástavba v centrální oblasti města je málo odolná vůči změnám klimatu, jako jsou letní vedra, přívalové deště nebo sucho, a tak přetrvává efekt tzv. tepelného ostrova. V centru města a hustě obydlených částech může rozdíl v teplotách činit až 8 °C oproti zeleným částem města (okrajové části, čtvrti podél vodních toků, lesů apod.), což ohrožuje zdraví citlivých skupin obyvatel. Hl. m. Praha postupně uplatňuje projekty adaptačních opatření s přirozenou ochlazovací a stínící funkcí, jako je výsadba nové i údržba stávající zeleně, především stromů, zakládání nových vodních prvků, nebo posílení jejich rekreačních funkcí. Přijetí nových Standardů pro hospodaření se srážkovou vodou na území hl. m. Prahy je řešením pro minimalizaci odtoku vody z dotčených území ve správě hl. města, dopady implementace tohoto dokumentu by se měly projevit v následujících letech. Pomalu dochází k projektování a realizaci zelených fasád, zelených střech, zasakovacích pásů a průlehů, které jsou prozatím spíše doménou developerů a individuálních staveb.

Ochrana ovzduší

Viz kapitoly 2.1 Emisní situace a 2.2 Kvalita ovzduší.

Vodní hospodářství

Neuspokojivý technický stav části vodovodní a kanalizační sítě s akutní potřebou rekonstrukce. Vysoké množství odpadních vod a vysoká míra jejich znečištění přesahující možnosti stávající Ústřední čistírny odpadních vod (ÚČOV) s potřebou celkové přestavby a rozšíření ÚČOV. Narůstající množství odpadních vod z nové zástavby na okrajích hl. m. Prahy s potřebou intenzifikace pobočných čistíren odpadních vod. Přetrvávající vysoké znečištění povrchových i podzemních vod. Technické úpravy koryt vodních toků z minulosti. Přetížení vodních toků dešťovými kanalizacemi v důsledku nedostatečných retenčních opatření.

Příroda, krajina, zeleň

Viz kapitola 4.1 Využití území.

Doprava a hluková zátěž

Příčinou negativních dopadů dopravy na život obyvatel Prahy je rostoucí počet automobilů na silniční síti; meziročně v domácnostech přibývá 10 000 automobilů a o 7 000 více jich denně přijíždí ze zázemí města. Tempo růstu intenzity automobilové dopravy naznačuje, že výstavba P+R parkovišť nemůže dopravní problémy zásadně zlepšit a že je třeba kromě podpory pěší a cyklistické dopravy uvažovat i o ekonomických nástrojích ovlivňování poptávky po cestování autem. Především silniční, dále železniční, tramvajová a letecká doprava, související s velkou aglomerací, je i zdrojem nadměrného hluku.

Energetika

Problematická efektivita dodávek v rámci centrálního zásobování teplem a stav vyhrazených technických zařízení v objektech HMP. Zdlouhavé procesní řízení v rámci ekologizace vytápění na území HMP.

Odpadové hospodářství

Vysoká produkce stavebních odpadů a zároveň nedostatečné množství lokalit k jejich následnému využití nebo odstranění na povrchu terénu v souladu s legislativními požadavky. Stále nedostatečná kapacita vhodných zařízení na území města ke zpracování biologického odpadu.

Oblast EVVO

Na úrovni městských částí HMP existuje nevyrovnaná úroveň EVVO, jejího financování a environmentálního povědomí. Nutnost posílení personálního zajištění EVVO na úřadech MČ. Potřeba dostatečné osvěty a informovanosti o koncepčních a systémových opatřeních v oblasti změny klimatu. Potřeba posílení pozitivnějšího vnímání ekologických spolků a iniciativ ze strany veřejné správy a veřejnosti. Trvá určitá střednědobá nejistota a nestabilita v podpoře a zajištění projektů a aktivit NNO v této oblasti (finanční i systémová).

Zdroj dat: Magistrát hl. m. Prahy

Metodika hodnocení trendů a stavu

Součástí každé kapitoly je vyhodnocení stavu a trendu dle příslušných indikátorů tematických celků (přehledná grafika doplněná grafy, případně mapami a stručným textovým vyhodnocením). Hodnocení stavu a trendu je provedeno k roku 2022, případně k roku, pro který jsou v době uzávěrky publikace pro daný indikátor k dispozici poslední dostupná data.

Metodika hodnocení je založena na statistické analýze trendů (parametry lineární regrese – směrnice trendu a hodnota spolehlivosti) a je použita v případech, kdy je jasně stanovena homogenní časová řada (data za každý rok bez větší změny metodiky vykazování dat).

Časový horizont trendu:

Trend	Časové období
Krátkodobý	posledních 5 let
Střednědobý	posledních 10 let
Dlouhodobý	posledních 15 a více let ²⁵

Hodnocení je provedeno ve třech rovinách:

1. Trend na úrovni jednotlivých veličin

Hodnocení trendu jednotlivých veličin daného indikátoru (např. veličina emise NO_x) je provedeno na základě parametrů lineární regrese (rovnice lineární regrese $Y = ax + c$, $R^2 = \{0,1\}$).

Časová řada je převedena na indexovou (procentuální) řadu, kdy hodnocený počátek trendu je 100 (např. dlouhodobý trend emisí NO_x v roce 1990 = 100). U jednotlivých proměnných jsou vypočteny hodnoty a a R^2 .

Hodnota a je směrnice lineárního trendu, která vyjadřuje, jak veličina od počátku měření klesá či stoupá. Je to bezrozměrné číslo porovnatelné napříč všemi ostatními veličinami, protože není závislé na absolutních hodnotách (indexová řada odstraní vliv jednotek a vlastní velikosti čísel), a popisuje křivku trendu z parametrů lineární regrese. *Hodnota a* udává změnu v % za rok.

R^2 je hodnota spolehlivosti (determinace, $R^2 = \{0,1\}$). R^2 vyjadřuje, zda je trend skutečně lineární.

Výsledné hodnoty jsou převedeny v tabulce slovního hodnocení a použity v textu hodnocení jednotlivých veličin, tj. výsledkem výpočtu je číselná hodnota jako podklad pro slovní hodnocení v textu.

Hodnota indexu a (směrnice lineárního trendu)	Slovní vyhodnocení v textu
0 až +/- 0,5 % za rok	stagnující trend
+/- 0,5 až +/- 1 % za rok	mírně rostoucí/klesající trend, pozvolný trend
+/- 1 až +/- 3 % za rok	rostoucí/klesající trend
+/- 3 až +/- 10 % za rok	výrazně rostoucí/klesající trend
více než +/- 10 % za rok	velmi výrazně rostoucí/klesající trend




2. Trend indikátorů

Trend jednotlivých indikátorů je hodnocen na základě stanovení trendu jednotlivých veličin, z kterých je indikátor sestaven. Souhrnný trend je hodnocen na základě agregace hodnocení indikátorů složených

²⁵ U časové řady v dlouhodobém trendu je vyžadováno minimálně 15 let, maximálně však od roku 1990.





z časových řad jednotlivých veličin. Pro jednotlivé indikátory jsou veličiny vstupující do hodnocení souhrnného trendu uvedeny v tabulce níže. Kolísavý trend je u souhrnného trendu stanoven, když nadpoloviční většina počtu jednotlivých veličin má koeficient determinace nižší než 0,5. Trend nelze vyhodnotit, pokud neexistuje časová řada v daném časovém období. Indikátory struktury (Využití území a Druhová a věková skladba lesů) jsou ze své podstaty bez určení směru trendu.

Grafické znázornění trendu		
 Pozitivní rostoucí trend	 Stagnace	 Negativní rostoucí trend
 Pozitivní klesající trend	 Kolísavý trend	 Negativní klesající trend
 Trend nelze vyhodnotit		

Grafické znázornění trendu struktury		
 Pozitivní trend	 Neutrální trend	 Negativní trend

3. Hodnocení stavu

Stav je hodnocen metodou expertního odhadu na základě obecně přijímaných předpokladů anebo v kontextu porovnání oproti průměru ČR. Protože pro kraje není cíl stanoven, hodnotí se obecný trend, zda směřujeme správným směrem a zda je postup dostatečný.

Grafické znázornění hodnocení stavu		
 Dobrý stav	 Neutrální stav	 Špatný stav
 Stav nelze vyhodnotit		

Hodnocení trendů a stavu jednotlivých indikátorů

Tematický celek / Indikátor	Vstupní veličiny pro hodnocení trendu	Hodnocení stavu
Ovzduší		
Emisní situace	emise látek SO ₂ , NO _x , CO, PM ₁₀ a PM _{2,5} v kraji	na základě porovnání měrných emisí (emise jednotlivých látek na plochu kraje) oproti průměru ČR se zohledněním trendů emisí jednotlivých látek
Kvalita ovzduší	překročení imisních limitů pro území pro látky NO ₂ , B(a)P, O ₃ , PM ₁₀ a PM _{2,5} v kraji	na základě překročení imisních limitů pro území a obyvatele u jednotlivých látek je zohledněn i jejich počet
Voda		
Jakost vody* <i>Kvalita vody ve vodních tocích</i> <i>Kvalita koupacích vod</i>	výsledné zatřídění jednotlivých toků; suma podílů lokalit s výsledným hodnocením vody vhodné ke koupání a vody vhodné ke koupání se zhoršenými vlastnostmi	dle výsledného zatřídění jednotlivých toků; dle sumy podílů lokalit s výsledným hodnocením vody vhodné ke koupání a vody vhodné ke koupání se zhoršenými vlastnostmi v daném roce

Vodní hospodářství* <i>Připojení obyvatel na vodohospodářskou infrastrukturu</i> <i>Spotřeba vody z veřejného vodovodu</i>	podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodu a podíl obyvatel připojených na kanalizaci; spotřeba vody z veřejného vodovodu	na základě srovnání dosažených hodnot s průměrem ČR; na základě srovnání s dlouhodobým průměrem spotřeby vody z veřejného vodovodu
Příroda a krajina		
Využití území	struktura využití území dle druhů pozemků	dle změn v rozlohách orné půdy, lesů, luk a zastavěných ploch
Ochrana území a krajiny	rozloha zvláště chráněných území	dle změn v rozlohách zvláště chráněných území
Natura 2000	rozloha lokalit soustavy Natura 2000	dle změn v rozlohách lokalit soustavy Natura 2000
Lesy		
Druhá a věková skladba lesů	podíl listnatých dřevin v druhové skladbě lesů	dle vzdálenosti od doporučené skladby lesa v Česku
Těžba dřeva	trend těžby dřeva nelze vyhodnotit z důvodu závislosti na náhodných jevech	dle podílu nahodilé těžby dřeva
Zemědělství		
Ekologické zemědělství	podíl ekologicky obhospodařované půdy na zemědělské půdě kraje	na základě porovnání podílu ekologicky obhospodařované půdy na zemědělské půdě kraje oproti průměru ČR
Průmysl a energetika		
Těžba nerostných surovin	celkový objem těžby nerostných surovin v kraji	na základě porovnání podílu plochy dotčené těžbou v kraji na rozloze kraje oproti průměru ČR
Průmysl	emise z průmyslových zdrojů (REZZO 1+2) v kraji	na základě porovnání měrných emisí (REZZO1+2) v kraji oproti průměru měrných emisí v ČR
Spotřeba elektrické energie	celková spotřeba elektřiny v kraji	na základě porovnání celkové spotřeby elektrické energie přepočtené na obyvatele v daném kraji oproti průměru ČR
Vytápění domácností	podíl domácností vytápěných tuhými palivy (uhlí + dřevo) na celkovém počtu domácností	na základě porovnání emisí z vytápění domácností přepočtených na jednotku plochy daného kraje oproti průměru ČR
Doprava		
Emise z dopravy	emise CO ₂ , N ₂ O, NO _x , VOC, CO a PM z dopravy v kraji	dle střednědobého a krátkodobého trendu a měrných emisí na jednotku plochy (km ²) v kraji oproti průměru ČR
Hluková zátěž obyvatelstva	trendy hlukové zátěže nelze hodnotit z důvodu změn v metodice hlukového mapování	na základě porovnání podílu obyvatel dané aglomerace vystavených hlukové zátěži ze silniční dopravy nad mezní hodnotu pro indikátor L _{dvn} na celkovém počtu obyvatel vstupujících do hlukového mapování a průměrného podílu za všechny aglomerace ČR; v krajích bez aglomerací je analogicky hodnocena hluková zátěž z hlavních silnic nad mezní hodnotu pro indikátor L _{dvn}

Odpady		
Produkce odpadů	celková produkce odpadů na obyvatele, celková produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele, celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce smíšeného komunálního odpadu na obyvatele	dle trendu z dostupné časové řady, zda směřuje správným směrem (obecně žádoucí je snižování produkce)

** Z důvodu rozdílných trendů časových řad, ze kterých vychází konstrukce indikátoru, je uvedeno hodnocení dílčích (elementárních) indikátorů.*

Seznam zkratek

- AC** střídavý (proud) (Alternating Current)
- AOPK ČR** Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- B(a)P** benzo(a)pyren
- BSK₅** biochemická spotřeba kyslíku pětidenní
- CDV, v.v.i.** Centrum dopravního výzkumu, veřejná výzkumná instituce
- CENIA** Česká informační agentura životního prostředí
- CORINE** koordinace informací o životním prostředí (Coordination of Information on the Environment)
- ČGS** Česká geologická služba
- ČHMÚ** Český hydrometeorologický ústav
- ČOV** čistírna odpadních vod
- ČSN** česká technická norma
- ČSÚ** Český statistický úřad
- ČÚZK** Český úřad zeměměřický a katastrální
- ČZU** Česká zemědělská univerzita v Praze
- DPP** Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.
- EEA** Evropská agentura pro životní prostředí (European Environment Agency)
- ERÚ** Energetický regulační úřad
- ETM** Evropský týden mobility
- EU** Evropská unie
- EVP** ekologický výukový program
- EVVO** environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
- FVE** fotovoltaická elektrárna
- HA** vysoké obtěžování (High Annoyance)
- HMP** hlavní město Praha
- HSD** vysoké rušení spánku (High Sleep Disturbance)
- CHKO** chráněná krajinná oblast
- CHSK_{Cr}** chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
- IPPC** integrovaná prevence a omezování znečištění (Integrated Pollution Prevention and Control)
- IRZ** integrovaný registr znečišťování
- ISOH** Informační systém odpadového hospodářství
- KEV** klub ekologické výchovy
- LPIS** veřejný registr půdy (Land Parcel Identification System)
- M.R.K.E.V.** Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy
- MA21** místní Agenda 21
- MČ** městská část
- MHMP** Magistrát hlavního města Prahy
- MŽP** Ministerstvo životního prostředí
- NNO** nestátní nezisková organizace
- NRL** Národní referenční laboratoř pro komunální hluk
- o.p.s.** obecně prospěšná společnost
- OPŽP** Operační program Životní prostředí
- OZE** obnovitelný zdroj energie
- PM** suspendované částice
- PM_{2,5}** suspendované částice maximální velikostní frakce 2,5 µm

PM₁₀ suspendované částice maximální velikostní frakce 10 µm
POH Plán odpadového hospodářství
PPO protipovodňová ochrana
REZZO registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
ŘSD ČR Ředitelství silnic a dálnic ČR
s.p. státní podnik
SEV středisko ekologické výchovy
SHM strategické hlukové mapování
SSEV síť středisek ekologické výchovy
SZÚ Státní zdravotní ústav
TSK Technická správa komunikací hl. m. Prahy, a.s.
UR udržitelný rozvoj
ÚČOV Ústřední čistírna odpadních vod Praha
ÚHÚL Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
VOC volatilní (těkavé) organické látky
VP výukový program
VÚKOZ, v.v.i. Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, veřejná výzkumná instituce
VÚV T.G.M., v.v.i. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce
z.s. zapsaný spolek
z.ú. zapsaný ústav
ZPS zóna placeného stání

ČR Česká republika
HKK Královéhradecký kraj
JHC Jihočeský kraj
JHM Jihomoravský kraj
KVK Karlovarský kraj
LBK Liberecký kraj
MSK Moravskoslezský kraj
OLK Olomoucký kraj
PAK Pardubický kraj
PHA Hlavní město Praha
PLK Plzeňský kraj
STC Středočeský kraj
ULK Ústecký kraj
VYS Kraj Vysočina
ZLK Zlínský kraj



2022